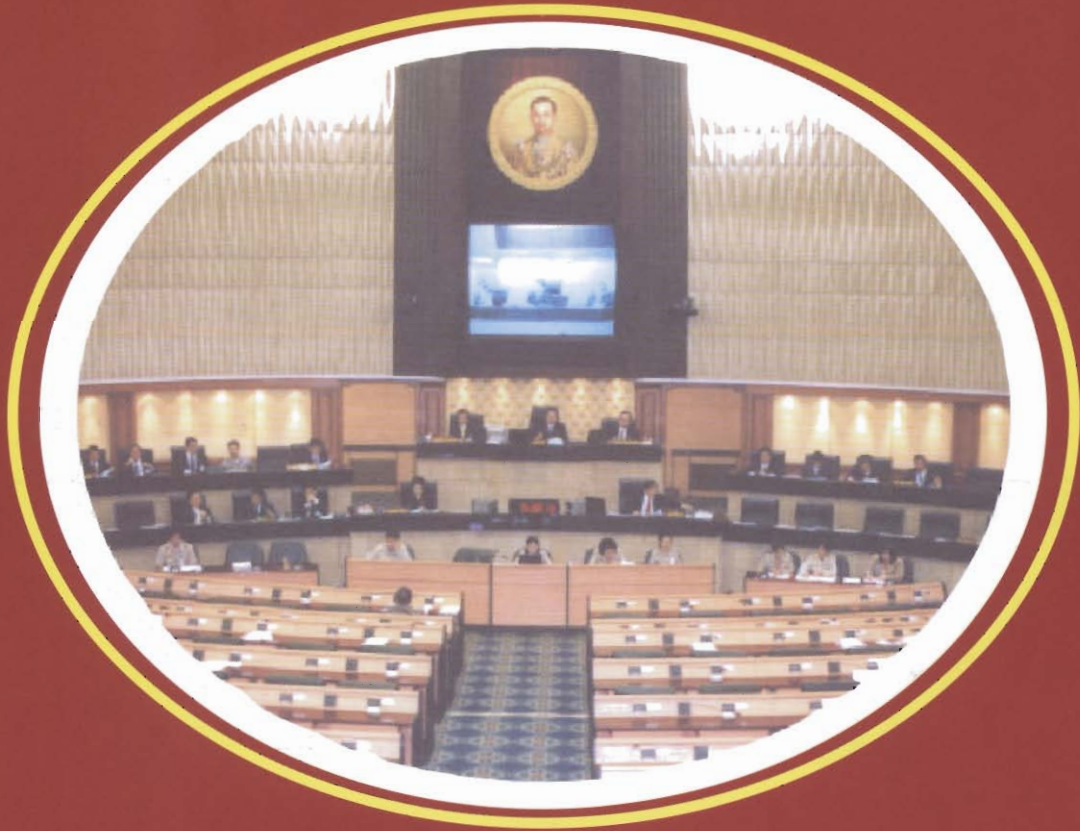

วุฒิสภา

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน
ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด

พ.ศ. ....

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

บรรจุระเบียบวาระการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ)
วันจันทร์ที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๘

ธ.พ. ๔/๒๕๕๘

จัดทำโดย สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

www.senate.go.th

บทสรุปสำหรับสมาชิกวุฒิสภา
เกี่ยวกับ “ร่างพระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน
ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด พ.ศ. ....

ร่างพระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด พ.ศ. .... มีผู้นำเสนอเพื่อให้รัฐสภาพิจารณาจำนวน ๑ ฉบับ คือ คณะรัฐมนตรีชุดที่มีพันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี

เหตุผลและความจำเป็นของการเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ

โดยที่ในปัจจุบันประชากรของกรุงเทพมหานครมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นและมีคดีเข้าสู่การพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรมเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ ดังนั้น เพื่อเป็นการแบ่งเบาปริมาณในงานคดีต่าง ๆ ของศาลแพ่ง ศาลอาญา ศาลแพ่งธนบุรี ศาลอาญาธนบุรี ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ และศาลอาญากรุงเทพใต้ ซึ่งจะทำให้การพิจารณาคดีของศาลดังกล่าวเกิดประสิทธิภาพและรวดเร็วยิ่งขึ้น อีกทั้งเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนผู้มีพรรคคดีและผู้เกี่ยวข้องในการเดินทางไปศาลสมควรถูกยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด เพื่อให้มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งและคดีอาญาทั้งปวงที่อยู่ในเขตอำนาจ

สำหรับหลักการและสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด พ.ศ. .... สรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดให้ยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด และจะเปิดทำการเป็นศาลจังหวัดเมื่อใดให้ประกาศโดยพระราชกฤษฎีกา (ร่างมาตรา ๓)

๒. กำหนดเขตพื้นที่ของศาลจังหวัดดุสิต ให้มีเขตตลอดท้องที่เขตดุสิต เขตพญาไท เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย และเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

นอกจากนี้ ในระหว่างที่ยังไม่เปิดทำการศาลจังหวัดดุสิต ให้ศาลแพ่งและศาลอาญามีเขตอำนาจตลอดท้องที่เขตดุสิต เขตพญาไท และเขตพระนคร และให้ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ และศาลอาญากรุงเทพใต้มีเขตอำนาจตลอดท้องที่เขต ป้อมปราบศัตรูพ่าย ด้วย (ร่างมาตรา ๔)

๓. กำหนดเขตพื้นที่ของศาล
จังหวัดดลิ่งชัน ให้มีเขตตลอดท้องที่
เขตดลิ่งชัน เขตทวีวัฒนา เขตบางกอกน้อย
เขตบางกอกใหญ่ เขตบางแค เขตบางพลัด
เขตภาษีเจริญ และเขตหนองแขม
กรุงเทพมหานคร

นอกจากนี้ ในระหว่างที่ยังไม่เปิด
ทำการศาลจังหวัดดลิ่งชัน ให้ศาลแพ่งธนบุรี
และศาลอาญาธนบุรีมีเขตอำนาจตลอดถึงเขต
ศาลจังหวัดดลิ่งชันด้วย (ร่างมาตรา ๕)

๔. กำหนดเขตพื้นที่ของศาล
จังหวัดปทุมวัน ให้มีเขตตลอดท้องที่
เขตปทุมวัน เขตราชเทวี และเขตสัมพันธวงศ์
กรุงเทพมหานคร

นอกจากนี้ ในระหว่างที่ยังไม่เปิด
ทำการศาลจังหวัดปทุมวัน ให้ศาลแพ่งและศาล

อาญามีเขตอำนาจตลอดท้องที่เขตราชเทวี และ
ให้ศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลอาญากรุงเทพ
ใต้มีเขตอำนาจตลอดท้องที่เขตปทุมวันและเขต
สัมพันธวงศ์ด้วย (ร่างมาตรา ๖)

๕. กำหนดเขตพื้นที่ของศาล
จังหวัดพระโขนง ให้มีเขตตลอดท้องที่
เขตคลองเตย เขตบางนา เขตประเวศ
เขตวัฒนา เขตพระโขนง และเขตสวนหลวง
กรุงเทพมหานคร

นอกจากนี้ ในระหว่างที่ยังไม่เปิดทำ
การศาลจังหวัดพระโขนง ให้ศาลแพ่งกรุงเทพ
ใต้และศาลอาญากรุงเทพใต้มีเขตอำนาจตลอด
ถึงเขตศาลจังหวัดพระโขนงด้วย (ร่างมาตรา ๗)

๖. กำหนดให้ประธานศาลฎีกา
รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
(ร่างมาตรา ๑๒)

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้รวบรวมข้อมูลด้านต่าง ๆ ในกระบวนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด พ.ศ. .... ที่สภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นชอบแล้ว ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๒ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งมีเนื้อหาแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมา สาระสำคัญ ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด พ.ศ. ....

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด พ.ศ. ....

ภาคผนวก ๑ : พระราชบัญญัติให้ใช้พระธรรมนูญศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓
: และพระธรรมนูญศาลยุติธรรม

ภาคผนวก ๒ : ร่างพระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด พ.ศ. .... คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ

ภาคผนวก ๓ : รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด พ.ศ. ....
สภาผู้แทนราษฎร

ภาคผนวก ๔ : ร่างพระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด พ.ศ. .... ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

ภาคผนวก ๕ : รายงานของคณะกรรมการการยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน วุฒิสภา พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด พ.ศ. .... ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๔
ข้อ ๑๐๙

เอกสารประกอบการพิจารณาฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการของวงงานวุฒิสภา
โดยมุ่งเน้นสาระประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้นเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภา
ในโอกาสต่อไป

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
กันยายน ๒๕๕๘

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายรัช ภาสุข	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นางสาวสุภาวดีจิตต์ ไตรเพทพิสัย	ผู้อำนวยการกลุ่มงานกฎหมาย ๑
นางสาวลัดดาวัลย์ สมบูรณ์กิจชัย	นิติกร ๖
นายทศวิญห์ เกียรติทัตต์	วิทยากร ๖
นางสาวภควดี เกษตระกูล	เจ้าพนักงานธุรการ ๕
นางสาวพวงผกา น้อยชัย	เจ้าพนักงานธุรการ ๖
นางสาวอลงกรณ์ ต้นเบ็ด	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๑

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โทร. ๐ ๒๕๓๑ ๙๒๘๘

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โทร ๐ ๒๒๕๔ ๑๗๔๑-๒

สารบัญ

หน้า

บทสรุปสำหรับสมาชิกวุฒิสภา.....	-๑-
ส่วนที่ ๑ ความเป็นมา สาระสำคัญ ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด พ.ศ.	
• ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด พ.ศ.	๑
• บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด พ.ศ.	๔
• สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด พ.ศ.	๗
• ประเด็นสำคัญในการพิจารณาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด พ.ศ.	๑๓
๑. สรุปประเด็นสำคัญในการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง	๑๓
▲ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่หนึ่ง	๑๓
๒. สรุปประเด็นสำคัญในการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สอง.....	๑๔
▲ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่สอง	
ชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา	๑๔
▲ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่สาม.....	๑๕
ส่วนที่ ๒ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด พ.ศ.	
ศาลแขวง	๑๗
- ศาลแขวงดุสิต	๑๘
- ศาลแขวงตลิ่งชัน	๒๐
- ศาลแขวงปทุมวัน	๒๑

ส่วนที่ ๑

ความเป็นมา สาระสำคัญ ประเด็นสำคัญ
จากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร
เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติยกฐานะ
ศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน
ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง
เป็นศาลจังหวัด
พ.ศ. ....

ความเป็นมา

ของร่างพระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน

ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด พ.ศ. ....

ร่างพระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด พ.ศ. .... มีผู้เสนอจำนวน ๑ ฉบับ คือคณะรัฐมนตรี ชุดที่มีพันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี^๑ เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณา เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๔๘ และได้รับการบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๒ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๔๘

สำหรับหลักการของการเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ คือ

“ยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด”

ซึ่งมีเหตุผลว่า โดยที่ในปัจจุบันประชากรของกรุงเทพมหานครมีจำนวนเพิ่มขึ้นและมีคดีเข้าสู่การพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรมเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ ดังนั้น เพื่อเป็นการแบ่งเบาปริมาณในงานคดีต่าง ๆ ของศาลแพ่ง ศาลอาญา ศาลแพ่งธนบุรี ศาลอาญาธนบุรี ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ และศาลอาญากกรุงเทพใต้ ซึ่งจะทำให้การพิจารณาคดีของศาลดังกล่าวเกิดประสิทธิภาพและรวดเร็วยิ่งขึ้น อีกทั้งเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนผู้มีบรรดคดีและผู้เกี่ยวข้องในการเดินทางไปศาล สมควรยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนงเป็นศาลจังหวัด เพื่อให้มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งและคดีอาญาทั้งปวงที่อยู่ในเขตอำนาจ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

คณะรัฐมนตรี ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด พ.ศ. .... เมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๖ และมีมติอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัตินี้ ตามที่สำนักงานศาลยุติธรรมเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา เมื่อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาเสร็จแล้ว ให้เสนอคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาก่อนนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

^๑ โปรดดูร่างพระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด พ.ศ. .... คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ ในภาคผนวกหน้า (๑๓)

^๒ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๑๗๒ บัญญัติว่า “ร่างพระราชบัญญัติและร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญให้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรก่อน”

สภาผู้แทนราษฎร ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ในวาระที่หนึ่งชั้นรับหลักการ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๒ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๔๘ โดยลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวนี้ ด้วยคะแนนเสียงเอกฉันท์ และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๓๕ คน เพื่อพิจารณาในวาระที่สองชั้นคณะกรรมการ กำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน

คณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๓๕ คน ประกอบด้วย

๑ นายไพโรจน์ โสฬ์สุนทร	เป็นประธานคณะกรรมการ
๒ นายเจริญ คันธวงศ์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓ นายสมศักดิ์ คุณเงิน	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔ นายวีระ มุสิกพงศ์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
*๕ นายวัส ดิงสมิตร	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
๖ พันตำรวจโท อุดลย์ บุญเสฐ	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่ห้า
*๗ นายชาญณรงค์ ปรานีจิตต์	เป็นเลขานุการคณะกรรมการ
*๘ นายสุชัย งามจิตต์เอื้อ	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ
๙ นายเกื้อกูล ต่านชัยวิจิตร	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ
๑๐. นางจันทร์เพ็ญ แสงเจริญรัตน์	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
๑๑. นายมานะ คงวุฒิปัญญา	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
๑๒. หม่อมหลวงอภิเมงคผล โสณกุล	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
๑๓. นายถนอม อ่อนเกตุพล	๑๔. นายทิวา เงินยวง
๑๕. นายธราพงษ์ สีลาวงษ์	๑๖. นายฐิติ ชัยนาม
๑๗. นายประชาธิปไตย คำสิงห์นอก	*๑๘. นายประเชิญ ติยะปัญจนิตย์
๑๙. นายประทีป กรีกาเวช	๒๐. นายประเสริฐ ประเสริฐโสภา
๒๑. นายปัญญา จีนาคำ	๒๑. นายปิติพงศ์ เต็มเจริญ
๒๓. นางผนิษฐา ภัคเกษม	*๒๔. นายพรชัย อัครวัฒน์นาพร
๒๕. นายพิษณุ หัตถสงเคราะห์	๒๖. นางสาวภัทรา วรามิตร
๒๗. นายมงคล ไคว์วัฒนวงษ์วัณษ์	๒๘. นายรังสรรค์ วิจิตรไกรสร
๒๙. นายลิขิต หมู่ดี	๓๐. นายวุฒิพงศ์ ฉายแสง
๓๑. นายสมพัฒน์ แก้วพิจิตร	๓๑. นางสลิลทิพย์ ชัยสดมภ์
๓๓. นายสิทธิรัตน์ รัตนวิจารณ์	๓๔. นางสุภัคสิริ หุฤษฎางค์กูร
๓๕. นางสาวอรดี สุทนต์วี	

* หมายถึง คณะกรรมการในสัดส่วนของรัฐบาล

เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาเสร็จแล้ว ได้เสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ พร้อมด้วยรายงานการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร^๓ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๒ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ในวาระที่สองขึ้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๒ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่าง และได้พิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง โดยไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขอแก้ไขถ้อยคำแต่อย่างใด

เมื่อจบการพิจารณาในวาระที่สองขึ้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราแล้ว ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาต่อไปในวาระที่สาม โดยลงมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียงข้างมาก และส่งให้วุฒิสภาพิจารณาต่อไป^๔

อนึ่ง เมื่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาและลงมติในวาระที่หนึ่งขึ้นรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้แล้ว ประธานวุฒิสภาได้พิจารณาและมีดำริให้คณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภาพิจารณาว่าจะเห็นสมควรมอบหมายให้คณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาคณะใด หรือจะเสนอให้วุฒิสภาดังคณะกรรมการวิสามัญขึ้นเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๐๙^๕ และในคราวประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภา เมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้พิจารณาแล้วเห็นควรมอบหมายให้คณะกรรมการการยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน วุฒิสภา เป็นผู้พิจารณา เมื่อสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบในวาระที่สามแล้ว ให้คณะกรรมการดังกล่าวรายงานต่อประธานวุฒิสภาเป็นการด่วน^๖ ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภาต่อไป

^๓ โปรดดูรายงานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด พ.ศ. .... สภาผู้แทนราษฎร ในภาคผนวกหน้า (๑๙)

^๔ โปรดดูร่างพระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด พ.ศ. .... สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว ในภาคผนวกหน้า (๒๙)

^๕ ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๐๙ กำหนดว่า "เมื่อสภาผู้แทนราษฎรมีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญใดในวาระที่หนึ่งแล้ว ประธานวุฒิสภาอาจพิจารณามอบหมายให้คณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาคณะใดคณะหนึ่งที่เกี่ยวข้องหรือในกรณีที่มีความจำเป็น วุฒิสภาอาจตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งมีจำนวนไม่เกินสิบเอ็ดคน แล้วแต่กรณีเพื่อพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวเป็นเฉพาะกรณีก็ได้และเมื่อสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบในวาระที่สามแล้ว ให้คณะกรรมการดังกล่าวรายงานต่อประธานวุฒิสภาเป็นการด่วน ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิกในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นต่อไป"

^๖ โปรดดูรายงานคณะกรรมการการยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน วุฒิสภาพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด พ.ศ. .... ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๐๙ ในภาคผนวกหน้า (๓๕)

เรื่องเสร็จที่ ๓๘๘-๓๙๐/๒๕๕๗

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลอาญากรุงเทพใต้ ศาลแพ่งธนบุรี และศาลอาญาธนบุรี พ.ศ. ....

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๕๐๓/๑๑๖๕๓ ลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๖ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๖ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด พ.ศ. .... ร่างพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลแพ่งธนบุรี และศาลอาญาธนบุรี พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลอาญากรุงเทพใต้ พ.ศ. .... ที่สำนักงานศาลยุติธรรมเสนอรวม ๓ ฉบับ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้รับประเด็นอภิปรายของคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๗ (ฝ่ายกฎหมาย) ไปประกอบการพิจารณาด้วย

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๓ ฉบับนี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอให้คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะที่ ๑๑) ตรวจพิจารณา โดยมีผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม ผู้แทนกระทรวงยุติธรรม ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนสภာประมาทและผู้แทนสำนักงาน ก.พ.ร. เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นสมควรจัดทำบันทึกประกอบร่างพระราชบัญญัตินี้ ดังต่อไปนี้

๑. หลักการของร่างพระราชบัญญัตินี้ ที่สำนักงานศาลยุติธรรมเสนอ

๑. ร่างพระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด พ.ศ. .... ได้กำหนดให้ยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนงเป็นศาลจังหวัด

๒. ร่างพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลแพ่งธนบุรีและศาลอาญาธนบุรี พ.ศ. .... ได้กำหนดเพื่อเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลแพ่งธนบุรีและศาลอาญาธนบุรี เนื่องจากได้มีการแบ่งท้องที่ในเขตอำนาจศาลแพ่งธนบุรีและศาลอาญาธนบุรีบางส่วนไปอยู่ในเขตอำนาจของศาลจังหวัดตลิ่งชัน

๓. ร่างพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลอาญากรุงเทพใต้ พ.ศ. .... ได้กำหนดเพื่อเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลอาญากรุงเทพใต้ เนื่องจากได้มีการแบ่งท้องที่ในเขตอำนาจศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลอาญากรุงเทพใต้บางส่วนไปอยู่ในเขตอำนาจของศาลจังหวัดดุสิต ศาลจังหวัดปทุมวัน และศาลจังหวัดพระโขนง

๒. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ ข้อสังเกตขั้นต้น

กรณีประเด็นอภิปรายของคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๗ (ฝ่ายกฎหมาย) ที่ได้มีข้อสังเกตในหลักการที่ว่า การยกฐานะศาลแขวงเป็นศาลจังหวัดอาจมีผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงานที่มีหน้าที่ดำเนินการในกระบวนการยุติธรรม เช่น สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และสำนักงานอัยการสูงสุด ซึ่งต้องเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว และประเด็นเรื่องวันเปิดทำการของศาลจังหวัดทั้ง ๔ แห่ง ซึ่งให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา ก็ให้สำนักงานศาลยุติธรรมประสานงานกับสำนักงานอัยการสูงสุดและสำนักงานตำรวจแห่งชาติเพื่อเตรียมความพร้อมด้วย

๒.๒ ความเห็นในขั้นที่สุด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ได้ดำเนินการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ให้ความเห็นชอบกับการแก้ไขแล้ว ดังนี้

๑. กระทรวงยุติธรรม
๒. สำนักงานศาลยุติธรรม
๓. สำนักงานอัยการสูงสุด
๔. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
๕. สำนักงานประมง
๖. สำนักงาน ก.พ.ร.

๓. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ได้ตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฯ ทั้ง ๓ ฉบับดังกล่าวแล้ว สรุปสาระสำคัญของร่างฯ และการตรวจพิจารณาแก้ไขเป็นรายฉบับ ดังนี้

๑. ร่างพระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด พ.ศ. ...

(๑) ในเบื้องต้นคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ได้พิจารณาในหลักการที่ให้ยกฐานะศาลแขวงเป็นศาลจังหวัดตามร่างฯ ที่สำนักงานศาลยุติธรรมได้เสนอนั้น จะเป็นการขัดหรือแย้งกับ มาตรา ๒๓๔ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่บัญญัติว่า บรรดาศาลทั้งหลายจะตั้งขึ้นได้ก็แต่โดยพระราชบัญญัติ และพระธรรมนูญศาลยุติธรรม หรือไม่ ในประเด็นนี้เห็นว่า การกำหนดหลักการให้ยกฐานะศาลแขวงเป็นศาลจังหวัดมีการดำเนินการออกเป็นพระราชบัญญัติมาตั้งแต่อดีต ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและพระธรรมนูญศาลยุติธรรมในขณะนั้นมิได้บัญญัติในเรื่องการยกฐานะไว้ ฉะนั้น จึงต้องถือว่า “การยกฐานะ” เป็นการจัดตั้งและยุบเลิกศาลไปในคราวเดียวกัน โดยเป็นกรณีที่มีศาลแขวงเดิมอยู่แล้ว แต่ได้ปรับเปลี่ยนให้มีเขตอำนาจในการพิพากษาคดีได้กว้างยิ่งขึ้น จึงได้มีการยกฐานะขึ้นเป็นศาลจังหวัด เพื่อผลในความต่อเนื่องของกระบวนการที่เกี่ยวกับคดีและมีให้เกิดปัญหาในการบริหารงานยุติธรรม ดังนั้น การกำหนดหลักการให้ยกฐานะศาลแขวงเป็นศาลจังหวัดโดยตราเป็นพระราชบัญญัติ จึงสามารถกระทำได้โดยไม่ขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและพระธรรมนูญศาลยุติธรรมแต่ประการใด

(๒) แก้ไขบทเฉพาะกาลในร่างมาตรา ๘ ซึ่งตามร่างที่ได้เสนอมานั้นจะกำหนดรวมไว้ด้วยกันเป็นสี่วรรค และตามหลักการได้รวมกรณีของ ๒ กลุ่มคดีคือ คดีที่ค้างพิจารณา และคดีที่ศาลสั่งซึ่งผู้ต้องหาไว้ระหว่างสอบสวน ดังนั้น จึงเห็นควรแยกกำหนดให้ชัดเจนเป็นร่างมาตรา ๘ ถึงร่างมาตรา ๑๑ รวมทั้งแยกหลักการของร่างในแต่ละมาตราออกเป็นสองวรรค กล่าวคือ วรรคหนึ่ง กำหนดให้บรรดาคดีของท้องที่ใดซึ่งค้างการพิจารณาอยู่ในศาลเดิมในวันเปิดทำการของศาลจังหวัดใหม่ให้คงพิจารณาพิพากษาในศาลเดิม และวรรคสอง กำหนดให้บรรดาคดีของท้องที่ตามที่กำหนดในวรรคหนึ่งเฉพาะในคดีอาญาซึ่งศาลมีคำสั่งซึ่งผู้ต้องหาไว้ระหว่างสอบสวนให้คงดำเนินการต่อไปในศาลเดิมเฉพาะการซึ่งระหว่างสอบสวนเท่านั้น

๒. ร่างพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลแพ่งธนบุรีและศาลอาญาธนบุรี พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลอาญากรุงเทพใต้ พ.ศ. ....

(๑) ได้รวมร่างพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลแพ่งธนบุรีและศาลอาญาธนบุรี พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลอาญากรุงเทพใต้ พ.ศ. .... เป็นร่างพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน เนื่องจากมีหลักการเพื่อเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลเช่นเดียวกัน นอกจากนี้ ได้แก้ไขชื่อร่างพระราชบัญญัติเป็น “ร่างพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลอาญากรุงเทพใต้ ศาลแพ่งธนบุรี และศาลอาญาธนบุรี พ.ศ. ....”

(๒) แก้ไขบทเฉพาะกาลในร่างมาตรา ๘ ตามร่างเดิมที่กำหนดไว้ทั้งสองฉบับ ซึ่งมีหลักการเพื่อบรรเทาภาระคดีที่ค้างพิจารณาและคดีที่ศาลสั่งซึ่งผู้ต้องหาไว้ระหว่างสอบสวนเช่นเดียวกัน ดังนั้น จึงได้แยกกำหนดเป็นร่างมาตรา ๘ และร่างมาตรา ๘ โดยกำหนดในรายละเอียดสอดคล้องตามแนวของร่างพระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงดุสิตชั้น ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด พ.ศ. ....

ในการนี้ได้แก้ไขคำว่า “เขตอำนาจ” ในร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับดังกล่าว เนื่องจากภาระระบุว่าเป็น “เขตอำนาจ” หรือ “เขต” จะมีการใช้ที่ต่างกันโดยหากต้องการให้ศาลใดศาลหนึ่งมีเขตถึงพื้นที่ใดบ้างในเขตอำเภอ หรือจังหวัด ซึ่งเป็นเขตทางภูมิศาสตร์ที่ศาลนั้นจะรับคดีไว้พิจารณาก็จะใช้คำว่า “เขต” ทั้งนี้ ตามแนวของพระราชบัญญัติฉบับต่าง ๆ จำนวนมากที่เกี่ยวกับการจัดตั้งศาลหรือการเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาล แต่หากจะกำหนดให้มีความหมายที่กว้างซึ่งครอบคลุมถึงอำนาจศาลและอาณาเขตพื้นที่ตามภูมิศาสตร์ด้วย ก็จะใช้คำว่า “เขตอำนาจ” ดังนั้น ในกรณีที่จะระบุหมายถึงเขตทางภูมิศาสตร์หรือพื้นที่ที่ศาลจะรับคดีไว้พิจารณาก็ใช้คำว่า “เขต” และกรณีของบทเฉพาะกาลที่ให้ศาลหนึ่งไปมีผลในการดำเนินการอีกศาลหนึ่งให้ใช้คำว่า “เขตอำนาจ”

นอกจากนี้ได้แก้ไขเพิ่มเติมด้วยคำในบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติ และร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับให้เหมาะสมและชัดเจนยิ่งขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มิถุนายน ๒๕๔๗

สาระสำคัญ

ร่างพระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงดุสิต

ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน

และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด

พ.ศ. ....

สาระสำคัญ**ร่างพระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน
ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด****พ.ศ. ....****(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)****๑. หลักการและเหตุผล****๑.๑ หลักการ**

ยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด

๑.๒ เหตุผล

โดยที่ในปัจจุบันประชากรของกรุงเทพมหานครมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นและมีคดีเข้าสู่การพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรมเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ ดังนั้น เพื่อเป็นการแบ่งเบาปริมาณในงานคดีต่าง ๆ ของศาลแพ่ง ศาลอาญา ศาลแพ่งธนบุรี ศาลอาญาธนบุรี ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ และศาลอาญากฎหมายกรุงเทพใต้ ซึ่งจะทำให้การพิจารณาคดีของศาลดังกล่าวเกิดประสิทธิภาพและรวดเร็วยิ่งขึ้น อีกทั้งเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนผู้มีบรรดาคดีและผู้เกี่ยวข้องในการเดินทางไปศาลสมควรยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนงเป็นศาลจังหวัด เพื่อให้มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งและคดีอาญาทั้งปวงที่อยู่ในเขตอำนาจ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด พ.ศ. ....”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด

๔. วันใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒)

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๕. กำหนดให้ยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด และจะเปิดทำการเป็นศาลจังหวัดเมื่อใดให้ประกาศโดยพระราชกฤษฎีกา (ร่างมาตรา ๓)

มาตรา ๓ ให้ยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด และจะเปิดทำการเป็นศาลจังหวัดเมื่อใดให้ประกาศโดยพระราชกฤษฎีกา

๖. กำหนดให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๒)

มาตรา ๑๒ ให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๗. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

๗.๑ กำหนดเขตพื้นที่ของศาลจังหวัดดุสิต ให้มีเขตตลอดท้องที่เขตดุสิต เขตพญาไท เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย และเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร นอกจากนี้ ในระหว่างที่ยังไม่เปิดทำการศาลจังหวัดดุสิต ให้ศาลแพ่งและศาลอาญามีเขตอำนาจตลอดท้องที่เขตดุสิต เขตพญาไท และเขตพระนคร และให้ศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลอาญากรุงเทพใต้มีเขตอำนาจตลอดท้องที่เขตป้อมปราบศัตรูพ่ายด้วย (ร่างมาตรา ๔)

มาตรา ๔ ศาลจังหวัดดุสิตมีเขตตลอดท้องที่เขตดุสิต เขตพญาไท เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย และเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

ในระหว่างที่ยังไม่เปิดทำการศาลจังหวัดดุสิตตามพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามมาตรา ๓ ให้ศาลแพ่งและศาลอาญามีเขตอำนาจตลอดท้องที่เขตดุสิต เขตพญาไท และเขตพระนคร และให้ศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลอาญากรุงเทพใต้มีเขตอำนาจตลอดท้องที่เขตป้อมปราบศัตรูพ่ายด้วย แล้วแต่กรณี

๗.๒ กำหนดเขตพื้นที่ของศาลจังหวัดดลิ่งชัน ให้มีเขตตลอดท้องที่เขตดลิ่งชัน เขตทวีวัฒนา เขตบางกอกน้อย เขตบางกอกใหญ่ เขตบางแค เขตบางพลัด เขตภาษีเจริญ และเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร นอกจากนี้ ในระหว่างที่ยังไม่เปิดทำการศาลจังหวัดดลิ่งชัน ให้ศาลแพ่งธนบุรีและศาลอาญาธนบุรีมีเขตอำนาจตลอดถึงเขตศาลจังหวัดดลิ่งชันด้วย (ร่างมาตรา ๕)

มาตรา ๕ ศาลจังหวัดดลิ่งชันมีเขตตลอดท้องที่เขตดลิ่งชัน เขตทวีวัฒนา เขตบางกอกน้อย เขตบางกอกใหญ่ เขตบางแค เขตบางพลัด เขตภาษีเจริญ และเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร

ในระหว่างที่ยังไม่เปิดทำการศาลจังหวัดดลิ่งชันตามพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามมาตรา ๓ ให้ศาลแพ่งธนบุรีและศาลอาญาธนบุรีมีเขตอำนาจตลอดถึงเขตศาลจังหวัดดลิ่งชันด้วยแล้วแต่กรณี

๗.๓ กำหนดเขตพื้นที่ของศาลจังหวัดปทุมวัน ให้มีเขตตลอดท้องที่เขตปทุมวัน เขตราชเทวี และเขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร นอกจากนี้ ในระหว่างที่ยังไม่เปิดทำการศาลจังหวัดปทุมวัน ให้ศาลแพ่งและศาลอาญามีเขตอำนาจตลอดท้องที่เขตราชเทวี และให้ศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลอาญากรุงเทพใต้มีเขตอำนาจตลอดท้องที่เขตปทุมวันและเขตสัมพันธวงศ์ด้วย (ร่างมาตรา ๖)

มาตรา ๖ ศาลจังหวัดปทุมวันมีเขตตลอดท้องที่เขตปทุมวัน เขตราชเทวี และเขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร

ในระหว่างที่ยังไม่เปิดทำการศาลจังหวัดปทุมวันตามพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามมาตรา ๓ ให้ศาลแพ่งและศาลอาญามีเขตอำนาจตลอดท้องที่เขตราชเทวี และให้ศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลอาญากรุงเทพใต้มีเขตอำนาจตลอดท้องที่เขตปทุมวันและเขตสัมพันธวงศ์ด้วย แล้วแต่กรณี

๗.๔ กำหนดเขตพื้นที่ของศาลจังหวัดพระโขนง ให้มีเขตตลอดท้องที่เขตคลองเตย เขตบางนา เขตประเวศ เขตวัฒนา เขตพระโขนง และเขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร นอกจากนี้ ในระหว่างที่ยังไม่เปิดทำการศาลจังหวัดพระโขนง ให้ศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลอาญากรุงเทพใต้มีเขตอำนาจตลอดถึงเขตศาลจังหวัดพระโขนงด้วย (ร่างมาตรา ๗)

มาตรา ๗ ศาลจังหวัดพระโขนงมีเขตตลอดท้องที่เขตคลองเตย เขตบางนา เขตประเวศ เขตวัฒนา เขตพระโขนง และเขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร

ในระหว่างที่ยังไม่เปิดทำการศาลจังหวัดพระโขนงตามพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามมาตรา ๓ ให้ศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลอาญากรุงเทพใต้มีเขตอำนาจตลอดถึงเขตศาลจังหวัดพระโขนงด้วย แล้วแต่กรณี

๗.๖ กำหนดให้บรรดาคดีของท้องที่เขตปทุมวัน เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย และเขตสัมพันธวงศ์ ซึ่งค้างพิจารณาอยู่ในศาลแพ่งกรุงเทพใต้หรือศาลอาญากรุงเทพใต้ในวันเปิดทำการศาลจังหวัดดุสิตหรือศาลจังหวัดปทุมวัน ให้คงพิจารณาพิพากษาต่อไป นอกจากนี้ บรรดาคดีของท้องที่ดังกล่าว ซึ่งอยู่ระหว่างที่ศาลอาญากรุงเทพใต้มีคำสั่งขังผู้ต้องหาไว้ระหว่างสอบสวนในวันเปิดทำการศาลจังหวัดดุสิตหรือศาลจังหวัดปทุมวัน ให้ศาลอาญากรุงเทพใต้มีอำนาจพิจารณาเกี่ยวกับการขังระหว่างสอบสวนนั้น ส่วนการฟ้องคดีให้ยื่นฟ้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจ (ร่างมาตรา ๑๐)

มาตรา ๑๐ บรรดาคดีของท้องที่เขตปทุมวัน เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย และเขตสัมพันธวงศ์ ซึ่งค้างพิจารณาอยู่ในศาลแพ่งกรุงเทพใต้หรือศาลอาญากรุงเทพใต้ในวันเปิดทำการศาลจังหวัดดุสิตหรือศาลจังหวัดปทุมวัน ให้คงพิจารณาพิพากษาต่อไปในศาลแพ่งกรุงเทพใต้หรือศาลอาญากรุงเทพใต้ แล้วแต่กรณี

บรรดาคดีของท้องที่ตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง ซึ่งอยู่ระหว่างที่ศาลอาญากรุงเทพใต้มีคำสั่งขังผู้ต้องหาไว้ระหว่างสอบสวนในวันเปิดทำการศาลจังหวัดดุสิตหรือศาลจังหวัดปทุมวัน ให้ศาลอาญากรุงเทพใต้มีอำนาจพิจารณาเกี่ยวกับการขังระหว่างสอบสวนนั้น ส่วนการฟ้องคดีให้ยื่นฟ้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจ และให้ถือว่าผู้ต้องหาผู้นั้นอยู่ในอำนาจของศาลที่ชำระคดีดังกล่าว

๗.๗ กำหนดให้บรรดาคดีของท้องที่เขตคลองเตย เขตบางนา เขตประเวศ เขตวัฒนา เขตพระโขนง และเขตสวนหลวง ซึ่งค้างพิจารณาอยู่ในศาลแพ่งกรุงเทพใต้หรือศาลอาญากรุงเทพใต้ในวันเปิดทำการศาลจังหวัดพระโขนง ให้คงพิจารณาพิพากษาต่อไป นอกจากนี้ บรรดาคดีของท้องที่ดังกล่าว ซึ่งอยู่ระหว่างที่ศาลอาญากรุงเทพใต้มีคำสั่งขังผู้ต้องหาไว้ระหว่างสอบสวนในวันเปิดทำการศาลจังหวัดพระโขนง ให้ศาลอาญากรุงเทพใต้มีอำนาจพิจารณาเกี่ยวกับการขังระหว่างสอบสวนนั้น ส่วนการฟ้องคดีให้ยื่นฟ้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจ (ร่างมาตรา ๑๑)

มาตรา ๑๑ บรรดาคดีของท้องที่เขตคลองเตย เขตบางนา เขตประเวศ เขตวัฒนา เขตพระโขนง และเขตสวนหลวง ซึ่งค้างพิจารณาอยู่ในศาลแพ่งกรุงเทพใต้หรือศาลอาญากรุงเทพใต้ในวันเปิดทำการศาลจังหวัดพระโขนง ให้คงพิจารณาพิพากษาต่อไปในศาลแพ่งกรุงเทพใต้หรือศาลอาญากรุงเทพใต้ แล้วแต่กรณี

บรรดาคดีของท้องที่ตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง ซึ่งอยู่ระหว่างที่ศาลอาญากรุงเทพใต้มีคำสั่งขังผู้ต้องหาไว้ระหว่างสอบสวนในวันเปิดทำการศาลจังหวัดพระโขนง ให้ศาลอาญากรุงเทพใต้มีอำนาจพิจารณาเกี่ยวกับการขังระหว่างสอบสวนนั้น ส่วนการฟ้องคดีให้ยื่นฟ้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจ และให้ถือว่าผู้ต้องหาผู้นั้นอยู่ในอำนาจของศาลที่ชำระคดีดังกล่าว

ประเด็นสำคัญ
จากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
และ
ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร
เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติยกฐานะ
ศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน
ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง
เป็นศาลจังหวัด
พ.ศ. ....

ประเด็นสำคัญ

จากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติยกฐานะ

ศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน

ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด พ.ศ. ....

๑. สรุปประเด็นสำคัญในการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่งชั้นรับหลักการ

๑.๑ เหตุผลที่รับหลักการ

เนื่องจากปัจจุบันมีคดีเข้าสู่การพิจารณาของศาลยุติธรรมเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นเพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระและปริมาณในงานคดีต่าง ๆ ของศาลแพ่ง ศาลอาญา ศาลแพ่งธนบุรี ศาลอาญาธนบุรี ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ และศาลอาญากทม. ซึ่งจะทำให้กระบวนการพิจารณาของศาลดังกล่าวเกิดประสิทธิภาพและรวดเร็วยิ่งขึ้น ตลอดจนเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนผู้ฟ้องคดีหรือผู้ที่เกี่ยวข้องในการเดินทางมาศาลอีกด้วย

ประเด็นและข้อสังเกต จากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ สรุปได้ดังนี้

๑. เมื่อมีการยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง ขึ้นเป็นศาลจังหวัดเมื่อใด ได้มีการเตรียมความพร้อมในเรื่องสถานที่ทำการ บุคลากร และงบประมาณหรือไม่ นอกจากนี้จำนวนผู้พิพากษาจะมีเพียงพอในการนั่งพิจารณาคดีหรือไม่ เนื่องจากจะต้องมีผู้พิพากษานั่งพิจารณาคดีครบองค์คณะ ๒ คน

๒. เป็นการแก้ไขปัญหาคดีล้นศาลโดยเฉพาะของศาลแพ่ง ศาลอาญา ศาลแพ่งธนบุรี ศาลอาญาธนบุรี ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ และศาลอาญากทม. ที่มีปริมาณคดีเป็นจำนวนมากให้ลดน้อยลง อันจะทำให้กระบวนการพิจารณาคดีของศาลดังกล่าวมีประสิทธิภาพและคดีเสร็จไปจากศาลรวดเร็วยิ่งขึ้น

๓. การยกฐานะของศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง ทั้ง ๔ แห่งนี้ ขึ้นเป็นศาลจังหวัด เพื่อพิจารณาคดีแพ่งและคดีอาญาทั้งปวงที่มีเขตอำนาจ นั้น มีหลักเกณฑ์การพิจารณาอย่างไร

๑.๒ ผลการพิจารณาสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง

มติที่ประชุม ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ ด้วยคะแนนเสียงเอกฉันท์

๒. สรุปประเด็นสำคัญในการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สองชั้น
พิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา

๒.๑ ประเด็นที่มีการอภิปรายและได้รับความสนใจอย่างกว้างขวาง

- ไม่มีประเด็น

๒.๒ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สองชั้นพิจารณาเรียง
ตามลำดับมาตรา

ร่างพระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน
และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด

พ.ศ. ....

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ไม่มีการแก้ไข

คำปรารภ

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓

มีการแก้ไข

คณะกรรมการการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๓ ให้ยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาล
แขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด และจะเปิดทำการเป็นศาลจังหวัดเมื่อใดให้ประกาศโดยพระราช
กฤษฎีกา

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๔

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๕

ไม่มีการแก้ไข

<u>มาตรา ๖</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๗</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๘</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๙</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๐</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๑</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๒</u>	ไม่มีการแก้ไข

เมื่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่างแล้ว ที่ประชุมได้พิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง ตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๑๑๖^๗ โดยไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขอแก้ไขถ้อยคำแต่อย่างใด จึงเป็นอันจบการพิจารณาในวาระที่สอง

๒.๓. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สาม

มติที่ประชุม ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัตินี้ด้วยคะแนนเสียงข้างมาก

^๗ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๑๑๖ กำหนดว่า "เมื่อได้พิจารณาตามข้อ ๑๑๕ จนจบร่างแล้ว ให้สภาพิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง และในการพิจารณารั้งนี้สมาชิกอาจขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำได้ แต่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อความใดไม่ได้ นอกจากเนื้อความที่เห็นว่ายังขัดแย้งกันอยู่"

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติยกฐานะ

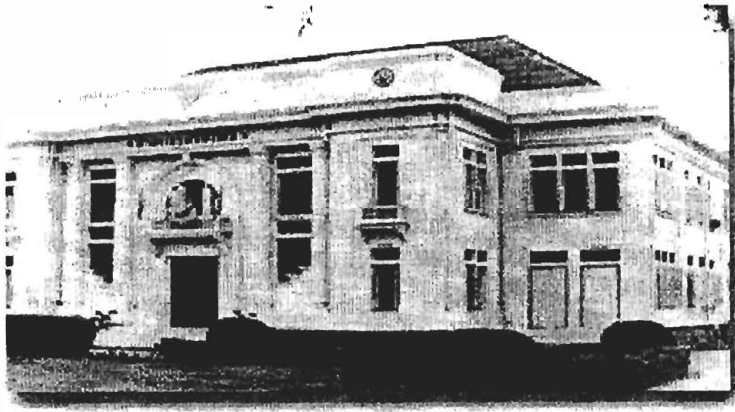
ศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน

ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง

เป็นศาลจังหวัด

พ.ศ. ....

ศาลแขวง

ศาลแขวง มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่ง ซึ่งราคาทรัพย์สินที่พิพากษาหรือจำนวนเงินที่ฟ้องไม่เกิน ๔๐,๐๐๐ บาท และคดีอาญาซึ่งอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ คือ จำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

แต่ทั้งนี้จะลงโทษจำคุกเกินหกเดือน หรือปรับเกิน ๑๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับซึ่งโทษจำคุกหรือปรับนั้น อย่างหนึ่งอย่างใดหรือทั้งสองอย่าง เกินอัตราที่กล่าวแล้วไม่ได้ ถ้าศาลแขวง เห็นว่าสมควรลงโทษจำเลยเกินอัตราดังกล่าวแล้ว ก็ให้มีอำนาจพิพากษาได้แต่จะต้องให้ผู้พิพากษาอย่างน้อยหนึ่งคนตรวจสำนวน และลงลายมือชื่อในคำพิพากษาเป็นองค์คณะด้วย

ศาลแขวง

ศาลแขวงพระนครเหนือ

ศาลแขวงพระนครใต้

ศาลแขวงธนบุรี

ศาลแขวงดุสิต

ศาลแขวงตลิ่งชัน

ศาลแขวงพระโขนง

ศาลแขวงปทุมวัน

ศาลแขวงพระนครศรีอยุธยา

ศาลแขวงลพบุรี

ศาลแขวงนนทบุรี
 ศาลแขวงสมุทรปราการ
 ศาลแขวงชลบุรี
 ศาลแขวงนครราชสีมา
 ศาลแขวงนครราชสีมา(พิมาย)
 ศาลแขวงสุรินทร์
 ศาลแขวงอุบลราชธานี
 ศาลแขวงขอนแก่น
 ศาลแขวงอุดรธานี
 ศาลแขวงเชียงใหม่
 ศาลแขวงลำปาง
 ศาลแขวงพิษณุโลก
 ศาลแขวงนครสวรรค์
 ศาลแขวงนครปฐม
 ศาลแขวงราชบุรี
 ศาลแขวงสุพรรณบุรี
 ศาลแขวงสุราษฎร์ธานี
 ศาลแขวงสงขลา

ศาลแขวงคดี*

ประวัติศาลแขวงคดี

ความเป็นมาของการจัดตั้งศาลแขวงคดีตามแผนพัฒนาศาลและกระทรวงยุติธรรม ฉบับที่ ๑ (๒๕๒๕-๒๕๒๙) กระทรวงยุติธรรมได้จัดทำโครงการปรับปรุงงานศาลแขวงใน กรุงเทพมหานคร และได้ดำเนินการตามโครงการดังกล่าว โดยก่อสร้างอาคารที่ทำการศาลแขวง พระนครเหนือและศาลแขวงพระนครใต้ จัดตั้งสาขาของศาลแขวงพระนครใต้ที่เขตพระโขนง และจัดตั้งสาขาของศาลแขวงธนบุรีที่เขตคลองตันซึ่งเป็นผลให้การทำงานและการบริหารงาน ของศาลแขวงในกรุงเทพมหานครเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการอำนวยความสะดวก แก่ประชาชนผู้มาติดต่อราชการศาลแขวงมากขึ้น สำหรับในเขตอำนาจของศาลแขวง พระนครเหนือ กระทรวงยุติธรรมมีโครงการจะจัดตั้งสาขาเพิ่มขึ้นอีก ๒ แห่ง คือ ที่เขตดุสิต และ เขตพญาไท หรือ ณ สถานที่อื่นที่เหมาะสมต่อมาเมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๒๙ ศาลแขวง พระนครเหนือได้มีคำสั่งที่ ๗/๒๕๒๙ เรื่องกำหนดการนั่งพิจารณาของศาลแขวงพระนครเหนือ

* ที่มา: <http://www.judiciary.go.th/dsmc/P๑๕.htm>

ณ อาคารด้านหลังที่ทำการศาลภาษีอากรกลาง ทั้งนี้ โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งประกอบมาตรา ๑๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา กำหนดให้มีการนั่งพิจารณาของศาลแขวงพระนครเหนือ ณ อาคารด้านหลังที่ทำการศาลภาษีอากรกลาง เลขที่ ๒๒๗ ถนนพิษณุโลก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร อีกแห่งหนึ่ง เพื่อพิจารณาพิพากษาคดีอาญาที่อยู่ในอำนาจของสถานีตำรวจนครบาลดุสิต สถานีตำรวจนครบาลสามเสน สถานีตำรวจนครบาลชนะสงคราม สถานีตำรวจนครบาลพระราชวัง สถานีตำรวจนครบาลสำราญราษฎร์ และสถานีตำรวจนครบาลนางเลิ้ง ซึ่งผู้ต้องหาให้การรับสารภาพตลอดข้อหาต่อพนักงานสอบสวน รวมทั้งทำการไต่สวนและมีคำสั่งจำคุกหรือรับเงินสินบนนำจับในคดีดังกล่าวกับคำร้องขอผิดฟ้องฝากขังและปล่อยชั่วคราวในคดีอาญาซึ่งอยู่ในเขตอำนาจของพนักงานสอบสวนเหล่านั้นด้วย ทั้งนี้ คำสั่งดังกล่าวมีผลตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๒๙ เป็นต้นไป จากนั้น กระทรวงยุติธรรมได้เสนอร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงพระโขนง ศาลแขวงดุสิต และศาลแขวงดลิ่งชัน พ.ศ. .... เพื่อดำเนินการตามแผนพัฒนาศาลและกระทรวงยุติธรรม ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๓๐ - ๒๕๓๔ ดังกล่าวข้างต้น ต่อมาคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้วเห็นว่า ศาลแขวงเดิมในกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ศาลแขวงพระนครใต้ ศาลแขวงพระนครเหนือ และศาลแขวงธนบุรี ซึ่งจัดตั้งโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงสำหรับจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี พุทธศักราช ๒๔๗๘ ได้กลายสภาพเป็นศาลแขวงตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. ๒๔๙๙ ดังนั้น การเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจหรือเปิดทำการศาลแขวงแห่งใหม่สามารถกระทำได้โดยการตราพระราชกฤษฎีกา คณะกรรมการกฤษฎีกาจึงยกร่างพระราชกฤษฎีกาเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลแขวงพระนครใต้ ศาลแขวงพระนครเหนือ และศาลแขวงธนบุรี กับกำหนดอำนาจและวันเปิดทำการของศาลแขวงพระโขนง ศาลแขวงดุสิต และศาลแขวงดลิ่งชัน ในกรุงเทพมหานคร (๗ สิงหาคม ๒๕๓๒) พระราชกฤษฎีกาทั้งสองฉบับดังกล่าวมีหลักการในการเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลแขวงพระนครใต้ ศาลแขวงพระนครเหนือ และศาลแขวงธนบุรี กับกำหนดเขตอำนาจและวันเปิดทำการของศาลแขวงพระโขนง ศาลแขวงดุสิต และศาลแขวงดลิ่งชัน ในกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้มีเหตุผลอันสืบเนื่องมาจากโดยที่ประชาชนในกรุงเทพมหานครมีจำนวนมากขึ้น และมีคดีความเข้ามาสู่การพิจารณาพิพากษาของศาลแขวงพระนครใต้ ศาลแขวงพระนครเหนือ และศาลแขวงธนบุรี ซึ่งเป็นศาลแขวงที่มีอยู่แล้วในกรุงเทพมหานครเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ประกอบกับการคมนาคมในกรุงเทพมหานครไม่คล่องตัว ทำให้ประชาชนผู้มีอรรถคดีและผู้เกี่ยวข้องไม่ได้รับความสะดวกและรวดเร็วในการเดินทางไปติดต่อกับศาลแขวงดังกล่าว สมควรจัดตั้งศาลแขวงพระโขนง ศาลแขวงดุสิต และศาลแขวงดลิ่งชันเพิ่มขึ้นในกรุงเทพมหานคร โดยแบ่งเขตอำนาจบางส่วน of ศาลแขวงพระนครใต้ ศาลแขวงพระนครเหนือ และศาลแขวงธนบุรี ไปเป็นเขตอำนาจของศาลแขวงที่จะจัดตั้งใหม่ และให้เปิดทำการได้ตั้งแต่วันที่ ๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๒ และในการนี้สมควรเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลแขวงพระนครใต้ ศาลแขวงพระนครเหนือ และศาลแขวงธนบุรีให้สอดคล้องกัน

โดยให้ศาลแขวงพระนครเหนือ มีเขตอำนาจในเขตดุสิตเฉพาะในแขวงบางซื่อ เขตบางกะปิ เขตบางเขน และเขตห้วยขวาง และให้ศาลแขวงดุสิต มีเขตอำนาจในเขตดุสิต นอกจากแขวงบางซื่อ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย เขตพญาไท และเขตพระนคร (ปัจจุบันมีการเพิ่มเขตราษฎร์เทพอีก ๑ เขต) ทั้งนี้ พระราชกฤษฎีกาทั้งสองฉบับดังกล่าวได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๖ ตอนที่ ๙๓ ลงวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๓๒ แล้ว และมีผลตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป ที่ตั้งของศาลแขวงดุสิตในปัจจุบัน อยู่ที่อาคารศาลแพ่งเดิม ถนนหน้าหีบเผยแพร่ แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร มีบัลลังก์ จำนวน ๑๒ บัลลังก์

ศาลแขวงตลิ่งชัน

ประวัติศาลแขวงตลิ่งชัน

ศาลแขวงตลิ่งชัน เดิมเป็นศาลแขวงสาขาของศาลแขวงธนบุรี เริ่มเปิดทำการเป็นศาลสาขา ตั้งแต่วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๒๖ ณ ที่ว่าการเขตตลิ่งชัน ตามคำสั่งกระทรวงยุติธรรมที่ ๒/๒๕๒๖ เรื่องกำหนดการนั่งพิจารณาของศาลแขวงธนบุรี ณ ที่ว่าการเขตตลิ่งชัน เมื่อเริ่มเปิดทำการมีอำนาจพิจารณา พิพากษาคดีอาญา ที่อยู่ในอำนาจของสถานีตำรวจนครบาลตลิ่งชัน สถานีตำรวจนครบาลบรมวงศ (เฉพาะในลำน้ำเจ้าพระยาตั้งแต่ ปากคลองบางจากเชิงสะพานกรุงธน ถึง ปากคลองบางกอกน้อย) สถานีตำรวจนครบาลบางกอกน้อย สถานีตำรวจนครบาลบางพลัด สถานีตำรวจนครบาลบางยี่ขัน สถานีตำรวจนครบาลบางเสาธง สถานีตำรวจนครบาลวัดรวก และแผนก ๑ กองกำกับการ ๒ กองตำรวจรถไฟ ซึ่งผู้ต้องหาให้การรับสารภาพตลอดข้อหาต่อพนักงานสอบสวน รวมทั้งทำการไต่สวน และมีคำสั่งคำร้องขอรับเงินสินบนนำจับในคดีดังกล่าว กับคำร้องขอผิดฟ้อง ผากขัง และปล่อยชั่วคราว ในคดีอาญา ซึ่งอยู่ในอำนาจของพนักงานสอบสวนดังกล่าว

ต่อมา กระทรวงยุติธรรมได้มีคำสั่งที่ ๖/๒๕๓๐ เรื่องเปลี่ยนแปลงแก้ไขอำนาจศาลแขวงธนบุรี (ตลิ่งชัน) ใหม่ ขยายเขตอำนาจเพื่อพิจารณาพิพากษาคดีอาญา ที่อยู่ในอำนาจของสถานีตำรวจนครบาลบางโพ (เฉพาะในเขตลำน้ำเจ้าพระยาตั้งแต่เชิงสะพานพระรามหก ถึงเชิงสะพานกรุงธนบุรี) และสถานีตำรวจนครบาลศาลาแดง ซึ่งผู้ต้องหาให้การรับสารภาพตลอดข้อหา ต่อพนักงานสอบสวนรวมทั้งทำการไต่สวน และมีคำสั่งคำร้องขอรับเงินสินบนนำจับในคดีดังกล่าว กับคำร้องขอผิดฟ้อง ผากขัง และปล่อยชั่วคราวในคดีอาญา ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๐ เป็นต้นไป

ต่อมา กระทรวงยุติธรรมได้ดำเนินการตามโครงการปรับปรุงงานศาลแขวง ยกฐานะศาลแขวงสาขาของศาลแขวงธนบุรีที่เขตตลิ่งชัน ขึ้นเป็นศาลแขวงเต็มรูปแบบ ให้มีอำนาจพิพากษาคดีแพ่งและคดีอาญาที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลแขวงได้ทั้งหมด เพื่อเป็นการกระจายงานของศาลแขวงออกไปตามท้องที่ต่าง ๆ ทำให้ศาลแขวงแต่ละแห่งเป็นหน่วยงานขนาดเล็ก อันจะส่งผลให้การบริหารงานของศาลเป็นไปโดยมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และให้เกิดความคล่องตัว กระทรวงยุติธรรม จึงได้เสนอร่างพระราชกฤษฎีกา เปลี่ยนแปลงเขตอำนาจและวันเปิดทำการของศาลแขวงตลิ่งชัน และเปิดทำการเมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๓๒ โดยใช้อาคารของสถานศึกษาและจำหน่ายทรัพย์สินของกรมบังคับคดี ถนนบรมราชชนนี แขวงบางระมาด เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ เป็นที่ทำการของศาลแขวงตลิ่งชัน ตอนเปิดทำการมีเขตอำนาจในเขตตลิ่งชัน เขตบางกอกน้อย เขตบางกอกใหญ่ เขตภาษาเจริญ และเขตหนองแขม

ศาลแขวงปทุมวัน

ประวัติศาลแขวงปทุมวัน

ศาลแขวงปทุมวัน เดิมเป็นศาลสาขาของศาลแขวงพระนครใต้โดยใช้ชื่อว่า ศาลแขวงพระนครใต้(ปทุมวัน)เหตุที่เปิดศาลเนื่องจากคดีที่เกิดขึ้นในเขตศาลแขวงพระนครใต้มีจำนวนเพิ่มขึ้นเป็นอันมาก ประกอบกับปัจจุบันมีปัญหาการจราจรติดขัดในกรุงเทพมหานคร เป็นเหตุให้การเดินทางระหว่างที่ทำการศาลแขวงพระนครใต้ กับท้องที่เขตปทุมวัน เขตสัมพันธวงศ์ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย ไม่สะดวก สิ้นเปลืองเวลา และค่าใช้จ่าย ดังนั้นเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวก และประโยชน์แก่ประชาชน กับผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการบริหารยุติธรรม ในท้องที่เขตปทุมวัน เขตสัมพันธวงศ์ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย รวมทั้งเพื่อให้การพิจารณาพิพากษาคดีของศาลแขวงพระนครใต้สำเร็จลุล่วงโดยรวดเร็วจึงสมควรกำหนดให้เปิดทำการศาลแขวงพระนครใต้ (ปทุมวัน) ขึ้น ณ วันที่ ๑ เดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๐ ให้ศาลแขวงพระนครใต้ (ปทุมวัน) มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาเฉพาะชั้นผิดฟ้องฝากขังของพนักงานสอบสวน และคดีฟ้องด้วยวาจาของพนักงานอัยการในเขตอำนาจพิจารณาในเขตปทุมวัน (แขวงปทุมวัน แขวงรองเมือง แขวงวังใหม่) เขตสัมพันธวงศ์ (แขวงสัมพันธวงศ์ แขวงตลาดน้อย แขวงจักรวรรดิ) และเขตป้อมปราบศัตรูพ่าย (แขวงบ้านบาตร แขวงวัดเทพศิรินทร์ แขวงป้อมปราบศัตรูพ่าย) และสถานีตำรวจที่อยู่ในเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลแขวงพระนครใต้(ปทุมวัน) ได้แก่ ท้องที่ของ สถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน จักรวรรดิ พลับพลาไชย เขต ๑ เขต ๒ และ สำนักราษฎร์ จึงกำหนดให้ที่ทำการ ศาลแขวงพระนครใต้ (ปทุมวัน)ตั้ง ณ อาคารหลังเล็ก ในบริเวณศาลแรงงานกลาง เลขที่ ๔๐๔ ถนนพระราม ๔ แขวงมหาพฤฒาราม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร

ต่อมาเมื่อมีพระราชกฤษฎีกาเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลแขวงพระนครใต้ ศาลแขวงพระนครเหนือ และศาลแขวงธนบุรี กับกำหนดเขตอำนาจ และวันเปิดทำการของศาลแขวงพระโขนง ศาลแขวงดุสิต และศาลแขวงตลิ่งชัน ในกรุงเทพมหานคร พ.ศ.๒๕๓๒ ทำให้เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย อยู่ในเขตอำนาจของศาลแขวงดุสิต ดังนั้นศาลแขวงพระนครใต้ (ปทุมวัน) จึงมีเขตอำนาจ ในเขตปทุมวัน และเขตสัมพันธวงศ์เท่านั้น

ต่อมาเมื่อปี พ.ศ.๒๕๓๘ กระทรวงยุติธรรมได้พิจารณาเห็นว่าปัจจุบันสถิติคดีของศาลแขวงพระนครใต้ซึ่งมีเขตอำนาจในเขตปทุมวัน เขตสัมพันธวงศ์ เขตบางรัก เขตยานนาวา เขตสาทร และ เขตบางคอแหลม มีปริมาณคดีเพิ่มขึ้นมาก แม้ว่าจะได้ตั้งศาลแขวงพระนครใต้ (ปทุมวัน) ซึ่งมีเขตอำนาจในเขตปทุมวัน เขตสัมพันธวงศ์ เปิดทำการอยู่แล้วก็ตาม แต่ก็ไม่สามารถแบ่งเบาภาระของศาลแขวงพระนครใต้ได้เท่าที่ควร เนื่องจากศาลแขวงพระนครใต้(ปทุมวัน)มีอำนาจในการพิจารณาพิพากษาคดีที่จำกัดประกอบกับจำนวนประชากรในกรุงเทพมหานครได้ทวีจำนวนขึ้นด้วย ทำให้ประชาชนผู้มีอรรถคดี และผู้ที่เกี่ยวข้องไม่ได้รับความสะดวกและรวดเร็ว จึงสมควรยกฐานะศาลแขวงพระนครใต้ (ปทุมวัน) ขึ้นเป็นศาลแขวงปทุมวันโดยให้มีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาในเขตปทุมวัน และเขตสัมพันธวงศ์ จึงมีพระราชกฤษฎีกาเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจ ศาลแขวงพระนครใต้กับกำหนดเขตอำนาจ และวันเปิดทำการของศาลแขวงปทุมวันในกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๓๘ ขึ้น

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลแขวงพระนครใต้กับกำหนดเขตอำนาจ และวันเปิดทำการศาลแขวงปทุมวัน ในกรุงเทพมหานคร อาศัยอำนาจตามความใน มาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๕๓๘ และมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวง และวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. ๒๕๔๙ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาเปิดทำการศาลแขวงปทุมวันตั้งแต่วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๓๘ เป็นต้นไป

ศาลแขวงพระโขนง^{*}

ประวัติศาลแขวงพระโขนง

ศาลแขวงพระโขนงเปิดทำการครั้งแรก เมื่อ ๕ ตุลาคม ๒๕๒๖ ตามคำสั่งศาลแขวงพระนครใต้ที่ ๕/๒๕๒๖ เรื่อง กำหนดการนั่งพิจารณาของศาลแขวงพระนครใต้ ณ ที่ว่าการเขตพระโขนง โดยที่คดีเกิดขึ้นที่ศาลแขวงพระนครใต้มีจำนวนเพิ่มขึ้นเป็นอันมาก ประกอบกับความขัดข้องอันเนื่องมาจากปัญหาการจราจร ทำให้ศาลแขวงพระนครใต้ไม่สามารถพิจารณาพิพากษาคดี โดยเฉพาะคดีอาญาให้เสร็จเด็ดขาดไปโดยรวดเร็ว จึงกำหนดให้มีการนั่งพิจารณา ณ ที่ว่าการเขตพระโขนง เพื่อพิจารณาพิพากษาคดีอาญาที่อยู่ในอำนาจของสถานีตำรวจนครบาลคลองตัน สถานีตำรวจนครบาลทองหล่อ สถานีตำรวจนครบาลบางนา สถานีตำรวจนครบาลประเวศ สถานีตำรวจนครบาลพระโขนง และสถานีตำรวจนครบาลท่าเรือ ซึ่งผู้ต้องหาให้การรับสารภาพตลอดข้อหาต่อพนักงานสอบสวน รวมทั้งทำการได้สวนและมีคำสั่งคำร้องขอรับเงินสินบนนำจับในคดีดังกล่าว กับคำร้องขอคัดฟ้องฝากขัง การปล่อยชั่วคราวในคดีอาญาซึ่งอยู่ในอำนาจของพนักงานสอบสวนเหล่านั้นด้วย โดยมีผู้พิพากษา ๑ คน เจ้าหน้าที่ธุรการ ๒ คน มีห้องพิจารณาคดี ๑ ห้อง

ต่อมาเมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๓๒ ศาลแขวงพระโขนงได้เปิดทำการตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง สถานที่ตั้งเป็นอาคารชั่วคราวชั้นเดียวหลังคาทรงไทยเป็นลานจอดรถของสถานฝึกอบรมเด็กและเยาวชนบ้านกรุณา ขนาดกว้าง ๑๐.๕๐ เมตร ยาว ๑๖ เมตร สร้างติดต่อกับตึกอำนวยการของบ้านกรุณามีผู้พิพากษา ๓ คน ผู้ช่วยผู้พิพากษา ๓ คน มีห้องพิจารณาคดี ๖ ห้อง มีข้าราชการธุรการ ๓๒ คน

เมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ ศาลแขวงพระโขนงได้ย้ายมาทำการที่อาคารแห่งใหม่ซึ่งตั้งอยู่ถนนสรพาวุธ แขวงบางนา เขตบางนา กรุงเทพมหานคร โดยใช้พื้นที่ส่วนหน้าของสถานฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านมุกิตา มีผู้พิพากษารวมผู้พิพากษาหัวหน้าศาล ๑๔ คน มีห้องพิจารณาคดี ๑๘ ห้อง มีข้าราชการศาลยุติธรรม ๓๓ คน ลูกจ้างประจำ ๓ คน และลูกจ้างชั่วคราว ๑๑ คน มีเขตอำนาจศาล ดังนี้ เขตประเวศ เขตสวนหลวง เขตคลองเตย เขตพระโขนง เขตบางนา และเขตวัฒนา

^{*} ที่มา: <http://www๒.judiciary.go.th/pkmc/hist.asp>

ศาลจังหวัด*

เป็นศาลชั้นต้นที่มีอยู่ในทุกจังหวัดของประเทศไทย จังหวัดที่มีประชากรและคดีความจำนวนมากอาจตั้งศาลจังหวัดเพิ่มขึ้นที่อำเภอตามความเหมาะสมโดยตราเป็นพระราชบัญญัติ ได้แก่ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลจังหวัดที่อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี พ.ศ. ๒๕๓๗ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลจังหวัดที่อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา พ.ศ. ๒๕๓๘ และพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลจังหวัดที่อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี พ.ศ. ๒๕๓๙ เป็นต้น ส่วนการเปิดทำการของศาลใหม่เหล่านี้ให้ออกเป็นพระราชกฤษฎีกา

มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งและคดีอาญาทั้งปวง โดยไม่จำกัดทุนทรัพย์และอัตราโทษ เว้นแต่คดีนั้นอยู่ในอำนาจของศาลยุติธรรมอื่น ได้แก่ ศาลแขวง ศาลเยาวชนและครอบครัว ศาลแรงงาน ศาลภาษีอากร ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ และศาลล้มละลาย

ภาค ๑

ศาลจังหวัดมีนบุรี

ศาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ศาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยาแผนกคดีเยาวชน

ศาลจังหวัดลพบุรี

ศาลจังหวัดสิงห์บุรี

ภาค ๒

ศาลจังหวัดชลบุรีแผนกคดีเยาวชน

ศาลจังหวัดชลบุรี

ศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา

ศาลจังหวัดฉะเชิงเทราแผนกคดีเยาวชน

ศาลจังหวัดนครนายก

ศาลจังหวัดสิงห์บุรีแผนกคดีเยาวชน
 ศาลจังหวัดสระบุรี
 ศาลจังหวัดสระบุรีแผนกคดีเยาวชน
 ศาลจังหวัดอ่างทอง
 ศาลจังหวัดอ่างทองแผนกคดีเยาวชน
 ศาลจังหวัดปทุมธานี
 ศาลจังหวัดปทุมธานีแผนกคดีเยาวชน
 ศาลจังหวัดชัยบุรี
 ศาลจังหวัดนนทบุรี
 ศาลจังหวัดนนทบุรีแผนกคดีเยาวชน
 ศาลจังหวัดสมุทรปราการ
 ศาลจังหวัดสมุทรปราการแผนกคดีเยาวชน

ภาค ๓

ศาลจังหวัดนครราชสีมา
 ศาลจังหวัดบัวใหญ่
 ศาลจังหวัดสีคิ้ว
 ศาลจังหวัดสีคิ้ว (ปากช่อง)
 ศาลเยาวชนจังหวัดนครราชสีมา
 ศาลจังหวัดชัยภูมิ
 ศาลจังหวัดภูเขียว
 ศาลจังหวัดบุรีรัมย์
 ศาลจังหวัดบุรีรัมย์แผนกคดีเยาวชน
 ศาลจังหวัดนางรอง
 ศาลจังหวัดสุรินทร์
 ศาลจังหวัดรัตนบุรี
 ศาลจังหวัดศรีสะเกษ
 ศาลจังหวัดศรีสะเกษแผนกคดีเยาวชน
 ศาลจังหวัดอุบลราชธานี
 ศาลเยาวชนจังหวัดอุบลราชธานี
 ศาลจังหวัดเดชอุดม
 ศาลจังหวัดอำนาจเจริญ
 ศาลจังหวัดอำนาจเจริญแผนกคดีเยาวชน
 ศาลจังหวัดยโสธร
 ศาลจังหวัดกันทรลักษ์

ศาลจังหวัดปราจีนบุรี
 ศาลจังหวัดสระแก้ว
 ศาลจังหวัดกบินทร์บุรี
 ศาลจังหวัดระยอง
 ศาลเยาวชนจังหวัดระยอง
 ศาลจังหวัดตราด
 ศาลจังหวัดจันทบุรี
 ศาลจังหวัดจันทบุรีแผนกคดีเยาวชน
 ศาลจังหวัดพัทธยา

ภาค ๔

ศาลจังหวัดขอนแก่น
 ศาลเยาวชนจังหวัดขอนแก่น
 ศาลจังหวัดพล
 ศาลจังหวัดอุดรธานี
 ศาลจังหวัดอุดรธานีแผนกคดีเยาวชน
 ศาลจังหวัดหนองคาย
 ศาลจังหวัดบึงกาฬ
 ศาลจังหวัดเลย
 ศาลจังหวัดสกลนคร
 ศาลจังหวัดสว่างแดนดิน
 ศาลจังหวัดนครพนม
 ศาลจังหวัดนครพนมแผนกคดีเยาวชน
 ศาลจังหวัดมุกดาหาร
 ศาลจังหวัดมหาสารคาม
 ศาลจังหวัดร้อยเอ็ด
 ศาลจังหวัดร้อยเอ็ดแผนกคดีเยาวชน
 ศาลจังหวัดกาฬสินธุ์
 ศาลจังหวัดหนองบัวลำภู

ภาค ๕

ศาลจังหวัดเชียงใหม่
 ศาลเยาวชนจังหวัดเชียงใหม่
 ศาลจังหวัดฝาง
 ศาลจังหวัดลำปาง
 ศาลจังหวัดลำปางแผนกคดีเยาวชน
 ศาลจังหวัดแม่ฮ่องสอน
 ศาลจังหวัดแม่สะเรียง
 ศาลจังหวัดเชียงราย
 ศาลจังหวัดพะเยา
 ศาลจังหวัดน่าน
 ศาลจังหวัดลำพูน
 ศาลจังหวัดลำพูนแผนกคดีเยาวชน
 ศาลจังหวัดแพร่
 ศาลจังหวัดเทิง

ภาค ๗

ศาลจังหวัดนครปฐม
 ศาลจังหวัดนครปฐมแผนกคดีเยาวชน
 ศาลจังหวัดราชบุรี
 ศาลเยาวชนจังหวัดราชบุรี
 ศาลจังหวัดสุพรรณบุรี
 ศาลจังหวัดสุพรรณบุรีแผนกคดีเยาวชน
 ศาลจังหวัดกาญจนบุรี
 ศาลจังหวัดกาญจนบุรีแผนกคดีเยาวชน
 ศาลจังหวัดทองผาภูมิ
 ศาลจังหวัดเพชรบุรี
 ศาลจังหวัดเพชรบุรีแผนกคดีเยาวชน
 ศาลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
 ศาลจังหวัดสมุทรสาคร
 ศาลจังหวัดสมุทรสงคราม

ภาค ๖

ศาลจังหวัดพิษณุโลก
 ศาลจังหวัดพิษณุโลกแผนกคดีเยาวชน
 ศาลจังหวัดสุโขทัย
 ศาลจังหวัดสุโขทัยแผนกคดีเยาวชน
 ศาลจังหวัดสวรรคโลก
 ศาลจังหวัดอุตรดิตถ์
 ศาลจังหวัดตาก
 ศาลจังหวัดแม่สอด
 ศาลจังหวัดกำแพงเพชร
 ศาลจังหวัดพิจิตร
 ศาลจังหวัดเพชรบูรณ์
 ศาลจังหวัดเพชรบูรณ์แผนกคดีเยาวชน
 ศาลจังหวัดหล่มสัก
 ศาลจังหวัดนครสวรรค์
 ศาลเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์
 ศาลจังหวัดอุทัยธานี

ภาค ๘

ศาลจังหวัดสุราษฎร์ธานี
 ศาลเยาวชนจังหวัดสุราษฎร์ธานี
 ศาลจังหวัดไชยา
 ศาลจังหวัดนครศรีธรรมราช
 ศาลจังหวัดนครศรีธรรมราชแผนกคดีเยาวชน
 ศาลจังหวัดปากพนัง
 ศาลจังหวัดทุ่งสง
 ศาลจังหวัดชุมพร
 ศาลจังหวัดหลังสวน
 ศาลจังหวัดระนอง
 ศาลจังหวัดกระบี่
 ศาลจังหวัดพังงา
 ศาลจังหวัดตะกั่วป่า
 ศาลจังหวัดภูเก็ต
 ศาลจังหวัดภูเก็ตแผนกคดีเยาวชน

ภาค ๙

ศาลจังหวัดสงขลา

ศาลจังหวัดสงขลาแผนกคดีเยาวชนฯ

ศาลจังหวัดตรัง

ศาลจังหวัดตรังแผนกคดีเยาวชนฯ

ศาลจังหวัดพัทลุง

ศาลจังหวัดสตูล

ศาลจังหวัดสตูลแผนกคดีเยาวชนฯ

ศาลจังหวัดปัตตานี

ศาลจังหวัดปัตตานีแผนกคดีเยาวชนฯ

ศาลจังหวัดยะลา

ศาลจังหวัดเบตง

ศาลจังหวัดนราธิวาส

ศาลจังหวัดนราธิวาสแผนกคดีเยาวชนฯ

ข่าวที่เกี่ยวข้อง

รัฐบาลเตรียมเพิ่มอำนาจศาลแขวง¹

นายวุฒิพงษ์ ฉายแสง โฆษกคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร (วิปรัฐบาล) แถลงผลการประชุม เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ที่ทำเนียบรัฐบาลว่า มีการพิจารณาพระราชบัญญัติ (พ.ร.บ.) จำนวน ๔ ฉบับ คือ ร่าง พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ..... ซึ่งเกี่ยวกับการลาออกของห้างหุ้นส่วนผู้จัดการ ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน และ ห้างหุ้นส่วนจำกัด รวมถึงตำแหน่งกรรมการผู้จัดการบริษัทที่ลาออกไปแล้ว ต้องกำหนดว่ามีผลเมื่อไหร่ ส่วนอีกฉบับคือ ร่างพ.ร.บ.กำหนดความผิดห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนและบริษัทจำกัด อันนี้เป็นการกำหนดว่าเรื่องที่จัดไว้ใน พ.ร.บ.ซึ่งมีบทลงโทษสำหรับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนและ ห้างหุ้นส่วนจำกัดในกรณีที่ไม่ได้จดทะเบียนตามระยะเวลาจะมีโทษอย่างไร นอกจากนี้ยังมี **ร่าง พ.ร.บ.ยกฐานะศาลแขวงคูสิต แขวงตลิ่งชัน แขวงปทุมวัน และแขวงพระโขนงให้เป็นศาลจังหวัด** ซึ่งเมื่อยกฐานะแล้วจะเกิดประโยชน์กับคนกรุงเทพฯ ไม่ต้องเดินทางไกล ...

¹ ที่มา:มติชน ฉบับวันอังคารที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๔๘ หน้า ๑๑, <http://www.matichon.co.th/matichon>.

ภาคผนวก ๑

พระราชบัญญัติให้ใช้พระธรรมนูญศาลยุติธรรม

พ.ศ. ๒๕๔๓

และพระธรรมนูญศาลยุติธรรม

(๑)

พระราชบัญญัติ
ให้ใช้พระธรรมนูญศาลยุติธรรม
พ.ศ. ๒๕๔๓

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๓
เป็นปีที่ ๕๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้
ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงพระธรรมนูญศาลยุติธรรม

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา
ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติให้ใช้พระธรรมนูญศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติให้ใช้พระธรรมนูญศาลยุติธรรม พุทธศักราช ๒๔๗๗
และพระธรรมนูญศาลยุติธรรมซึ่งได้ใช้บังคับโดยพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว

มาตรา ๔ ให้ใช้บทบัญญัติท้ายพระราชบัญญัตินี้เป็นพระธรรมนูญศาลยุติธรรม

มาตรา ๕ พระธรรมนูญศาลยุติธรรมท้ายพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่บรรดาคดีที่ได้ยื่นฟ้อง
ในวันที่พระธรรมนูญศาลยุติธรรมท้ายพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นต้นไป ไม่ว่ามูลคดีได้เกิดขึ้นก่อน
หรือในวันที่พระธรรมนูญศาลยุติธรรมท้ายพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

บรรดาคดีที่ได้ยื่นฟ้องก่อนวันที่พระธรรมนูญศาลยุติธรรมท้ายพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้บังคับ
ตามกฎหมายซึ่งใช้อยู่ก่อนวันที่พระธรรมนูญศาลยุติธรรมท้ายพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับจนกว่าคดีจะถึงที่สุด

เว้นแต่มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๑ แห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรมท้ายพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับแก่คดีในลักษณะดังกล่าวนับแต่วันที่ ๑๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๕

มาตรา ๖ ให้ผู้ที่ดำรงตำแหน่งรองประธานศาลฎีกา และรองอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น เฉพาะที่มีอาวุโสถัดจากรองประธานศาลฎีกา และรองอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น คนที่สาม และรองอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้นอยู่ในวันที่พระธรรมนูญศาลยุติธรรมท้ายพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงดำรงตำแหน่งดังกล่าวได้ต่อไปจนกว่าจะได้รับแต่งตั้งให้ไปดำรงตำแหน่งอื่น แต่ต้องไม่เกินวันที่ ๑๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๕

ให้ผู้ที่ดำรงตำแหน่งรองอธิบดีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ และรองอธิบดีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค เฉพาะที่มีอาวุโสถัดจากรองอธิบดีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ และรองอธิบดีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค คนที่หนึ่ง อยู่ในวันที่พระธรรมนูญศาลยุติธรรมท้ายพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงดำรงตำแหน่งดังกล่าวได้ต่อไปจนกว่าจะได้รับแต่งตั้งให้ไปดำรงตำแหน่งอื่น แต่ต้องไม่เกินวันที่ ๑๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๕

ให้ผู้ที่ดำรงตำแหน่งอยู่ตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง มีหน้าที่ช่วยประธานศาลฎีกา ประธานศาลอุทธรณ์ ประธานศาลอุทธรณ์ภาค อธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น และอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น ตามที่ประธานศาลฎีกา ประธานศาลอุทธรณ์ ประธานศาลอุทธรณ์ภาค อธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น และอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น มอบหมาย แล้วแต่กรณี

มาตรา ๗ บรรดาพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ระเบียบราชการฝ่ายตุลาการ ระเบียบข้อบังคับ และบรรดาคำสั่งต่างๆ ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมที่ตรา หรือออกโดยอาศัยอำนาจตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรมซึ่งได้ใช้บังคับโดยพระราชบัญญัติให้ใช้พระธรรมนูญศาลยุติธรรม พุทธศักราช ๒๕๓๗ ก่อนวันที่พระธรรมนูญศาลยุติธรรมท้ายพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงใช้บังคับได้ต่อไปจนกว่าจะมีประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่ง ตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรมท้ายพระราชบัญญัตินี้ออกใช้บังคับแทน

มาตรา ๘ ให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ชวน หลีกภัย

นายกรัฐมนตรี

(๓)

พระธรรมนูญศาลยุติธรรม

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๑ ศาลยุติธรรมตามพระธรรมนูญนี้มีสามชั้น คือ ศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ และ ศาลฎีกา เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา ๒ ศาลชั้นต้น ได้แก่ ศาลแพ่ง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลแพ่งธนบุรี ศาลอาญา ศาลอาญกรุงเทพใต้ ศาลอาญาธนบุรี ศาลจังหวัด ศาลแขวง และศาลยุติธรรมอื่นที่พระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลนั้นกำหนดให้เป็นศาลชั้นต้น

มาตรา ๓ ศาลอุทธรณ์ ได้แก่ ศาลอุทธรณ์และศาลอุทธรณ์ภาค

มาตรา ๔ ศาลฎีกา ศาลอุทธรณ์ และศาลชั้นต้น อาจแบ่งส่วนราชการเป็นแผนกหรือหน่วยงาน ที่เรียกชื่ออย่างอื่น และจะให้มียอานาจในคดีประเภทใดหรือคดีในท้องที่ใด ซึ่งอยู่ในเขตอำนาจของแต่ละศาลนั้น แยกต่างหากโดยเฉพาะก็ได้ โดยออกเป็นประกาศคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม

ประกาศคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมตามวรรคหนึ่ง เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๕ ให้ประธานศาลฎีกามีหน้าที่วางระเบียบราชการฝ่ายตุลาการของศาลยุติธรรม เพื่อให้ กิจการของศาลยุติธรรมดำเนินไปโดยเรียบร้อยและเป็นระเบียบเดียวกัน และให้ประธานศาลฎีกามีอำนาจดูแล ให้ผู้พิพากษาปฏิบัติตามระเบียบวิธีการต่างๆ ที่กำหนดขึ้นโดยกฎหมายหรือโดยประการอื่นให้เป็นไป โดยถูกต้อง

มาตรา ๖ ให้เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหาร ศาลยุติธรรมมีอำนาจเสนอความเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้ง การยุบเลิก หรือการเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาล ของศาลยุติธรรมต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงจำนวน สภาพ สถานที่ตั้ง และเขตอำนาจศาลตามที่จำเป็นเพื่อให้การอำนวยความยุติธรรมแก่ประชาชนเป็นไปโดยเรียบร้อยตลอด ราชอาณาจักร

มาตรา ๗ ให้คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมกำหนดจำนวนผู้พิพากษาในศาลยุติธรรม ให้เหมาะสมตามความจำเป็นแห่งราชการ

มาตรา ๔ ให้มีประธานศาลฎีกาประจำศาลฎีกาหนึ่งคน ประธานศาลอุทธรณ์ประจำศาลอุทธรณ์หนึ่งคน ประธานศาลอุทธรณ์ภาคประจำศาลอุทธรณ์ภาค ศาลละหนึ่งคน และให้มีอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำศาลแพ่ง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลแพ่งธนบุรี ศาลอาญา ศาลอาญากรุงเทพใต้ ศาลอาญาธนบุรี และศาลยุติธรรมอื่นที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลนั้นกำหนดให้เป็นศาลชั้นต้น ศาลละหนึ่งคน กับให้มีรองประธานศาลฎีกาประจำศาลฎีกา รองประธานศาลอุทธรณ์ประจำศาลอุทธรณ์ รองประธานศาลอุทธรณ์ภาคประจำศาลอุทธรณ์ภาค และรองอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำศาลแพ่ง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลแพ่งธนบุรี ศาลอาญา ศาลอาญากรุงเทพใต้ ศาลอาญาธนบุรี และศาลยุติธรรมอื่นที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลนั้นกำหนดให้เป็นศาลชั้นต้น ศาลละหนึ่งคน และในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในทางราชการ คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม โดยความเห็นชอบของประธานศาลฎีกา จะกำหนดให้มีรองประธานศาลฎีกา หรือรองอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้นมากกว่าหนึ่งคนแต่ไม่เกินสามคนก็ได้

เมื่อตำแหน่งประธานศาลฎีกา ประธานศาลอุทธรณ์ ประธานศาลอุทธรณ์ภาค หรืออธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้นว่างลง หรือเมื่อผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้รองประธานศาลฎีกา รองประธานศาลอุทธรณ์ รองประธานศาลอุทธรณ์ภาค หรือรองอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น แล้วแต่กรณีเป็นผู้ทำการแทน ถ้ามีรองประธานศาลฎีกา หรือรองอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้นหลายคน ให้รองประธานศาลฎีกา หรือรองอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้นที่มีอาวุโสสูงสุดเป็นผู้ทำการแทน ถ้าผู้ที่มีอาวุโสสูงสุดไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ผู้ที่มีอาวุโสถัดลงมาตามลำดับเป็นผู้ทำการแทน

ในกรณีที่ไม่มีผู้ทำการแทนประธานศาลฎีกา ประธานศาลอุทธรณ์ ประธานศาลอุทธรณ์ภาค หรืออธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้นตามวรรคสอง หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ผู้พิพากษาที่มีอาวุโสสูงสุดในศาลนั้นเป็นผู้ทำการแทน ถ้าผู้ที่มีอาวุโสสูงสุดไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ผู้พิพากษาที่มีอาวุโสถัดลงมาตามลำดับเป็นผู้ทำการแทน

ในกรณีที่ไม่มีผู้ทำการแทนตามวรรคสาม ประธานศาลฎีกาจะสั่งให้ผู้พิพากษาคคนหนึ่งเป็นผู้ทำการแทนก็ได้

ผู้พิพากษาอาวุโสหรือผู้พิพากษาประจำศาลจะเป็นผู้ทำการแทนในตำแหน่งตามวรรคหนึ่งไม่ได้
มาตรา ๕ ในศาลจังหวัดหรือศาลแขวง ให้มีผู้พิพากษาหัวหน้าศาล ศาลละหนึ่งคน

เมื่อตำแหน่งผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดหรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาลแขวงว่างลง หรือเมื่อผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ผู้พิพากษาที่มีอาวุโสสูงสุดในศาลนั้นเป็นผู้ทำการแทน ถ้าผู้ที่มีอาวุโสสูงสุดในศาลนั้นไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ผู้พิพากษาที่มีอาวุโสถัดลงมาตามลำดับในศาลนั้นเป็นผู้ทำการแทน

ในกรณีที่ไม่มีผู้ทำการแทนตามวรรคสอง ประธานศาลฎีกาจะสั่งให้ผู้พิพากษาคนหนึ่งเป็นผู้ทำการแทนก็ได้

ผู้พิพากษาอาวุโสหรือผู้พิพากษาประจำศาลจะเป็นผู้ทำการแทนในตำแหน่งตามวรรคหนึ่งไม่ได้ มาตรา ๑๐ ในกรณีที่มีการแบ่งส่วนราชการในศาลฎีกา ศาลอุทธรณ์ หรือศาลชั้นต้นออกเป็นแผนกหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น ให้มีผู้พิพากษาหัวหน้าแผนกหรือผู้พิพากษาหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น แผนกหรือหน่วยงานละหนึ่งคน

เมื่อตำแหน่งผู้พิพากษาหัวหน้าแผนกหรือผู้พิพากษาหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามวรรคหนึ่งว่างลง หรือเมื่อผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ผู้พิพากษาที่มีอาวุโสสูงสุดในแผนกหรือในหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นนั้นเป็นผู้ทำการแทน ถ้าผู้ที่มีอาวุโสสูงสุดในแผนกหรือในหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นนั้นไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ผู้พิพากษาที่มีอาวุโสถัดลงมาตามลำดับในแผนกหรือในหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นนั้นเป็นผู้ทำการแทน

ในกรณีที่ไม่มีผู้ทำการแทนตามวรรคสอง ประธานศาลฎีกาจะสั่งให้ผู้พิพากษาคนหนึ่งเป็นผู้ทำการแทนก็ได้

ผู้พิพากษาอาวุโสหรือผู้พิพากษาประจำศาลจะทำการแทนในตำแหน่งตามวรรคหนึ่งไม่ได้

มาตรา ๑๑ ประธานศาลฎีกา ประธานศาลอุทธรณ์ ประธานศาลอุทธรณ์ภาค อธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น และผู้พิพากษาหัวหน้าศาล ต้องรับผิดชอบในราชการของศาลให้เป็นไปโดยเรียบร้อย และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) รับผิดชอบและพิพากษาคดีที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐหรือเป็นที่สนใจของประชาชน คดีที่เป็นความผิดอาญาร้ายแรง คดีที่มีทุนทรัพย์สูง และคดีละเมิดอำนาจศาล ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในระเบียบราชการฝ่ายตุลาการของศาลยุติธรรม

(๒) สั่งคำร้องคำขอต่างๆ ที่ยื่นต่อตนตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความ

(๓) รับผิดชอบการใช้ระเบียบวิธีการต่างๆ ที่กำหนดขึ้นโดยกฎหมายหรือโดยประการอื่นให้เป็นไปโดยถูกต้อง เพื่อให้การพิจารณาพิพากษาคดีเสร็จเด็ดขาดไปโดยเร็ว

(๔) ให้คำแนะนำแก่ผู้พิพากษาในศาลนั้นในข้อขัดข้องเนื่องในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้พิพากษา

(๕) ร่วมมือกับเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองในบรรดากิจการอันเกี่ยวกับการจัดวางระเบียบและการดำเนินการงานส่วนธุรการของศาล

(๖) ทำรายงานการคดีและกิจการของศาลส่งตามระเบียบ

(๗) มีอำนาจหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด

ให้รองประธานศาลฎีกา รองประธานศาลอุทธรณ์ รองประธานศาลอุทธรณ์ภาค หรือรองอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น มีอำนาจตาม (๒) ด้วย และให้มีหน้าที่ช่วยประธานศาลฎีกา ประธานศาลอุทธรณ์ ประธานศาลอุทธรณ์ภาค หรืออธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น แล้วแต่กรณี ตามที่ประธานศาลฎีกา ประธานศาลอุทธรณ์ ประธานศาลอุทธรณ์ภาค หรืออธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้นมอบหมาย

มาตรา ๑๒ ผู้พิพากษาหัวหน้าแผนกหรือผู้พิพากษาหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น ตามมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง ต้องรับผิดชอบงานของแผนกหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้เป็นไป โดยเรียบร้อยตามที่กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมที่ได้จัดตั้งแผนกหรือหน่วยงาน ที่เรียกชื่ออย่างอื่นนั้น และต้องปฏิบัติตามคำสั่งของประธานศาลฎีกา ประธานศาลอุทธรณ์ ประธาน ศาลอุทธรณ์ภาค อธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น หรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาลนั้น

มาตรา ๑๓ ให้มีอธิบดีผู้พิพากษาภาค ภาคละหนึ่งคน จำนวนเก้าภาค มีสถานที่ตั้ง และ เขตอำนาจตามที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เมื่อตำแหน่งอธิบดีผู้พิพากษาภาคว่างลงหรือเมื่ออธิบดีผู้พิพากษาภาคไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ประธานศาลฎีกาสั่งให้ผู้พิพากษาคนหนึ่งเป็นผู้ทำการแทน

ผู้พิพากษาอาวุโสหรือผู้พิพากษาประจำศาลจะเป็นผู้ทำการแทนในตำแหน่งตามวรรคหนึ่งไม่ได้

มาตรา ๑๔ ให้อธิบดีผู้พิพากษาภาคเป็นผู้พิพากษาในศาลที่อยู่ในเขตอำนาจด้วยผู้หนึ่ง โดยให้ มีอำนาจและหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) สั่งให้หัวหน้าสำนักงานประจำศาลยุติธรรมรายงานเกี่ยวกับคดี หรือรายงานกิจการอื่นของ ศาลที่อยู่ในเขตอำนาจของตน

(๒) ในกรณีจำเป็นจะสั่งให้ผู้พิพากษาคณะใดคนหนึ่งในศาลที่อยู่ในเขตอำนาจของตนไปช่วยทำงาน ชั่วคราวมีกำหนดไม่เกินสามเดือนในอีกศาลหนึ่งโดยความยินยอมของผู้พิพากษานั้นก็ได้ แล้วรายงาน ไปยังประธานศาลฎีกาทันที

หมวด ๒

เขตอำนาจศาล

มาตรา ๑๕ ห้ามมิให้ศาลยุติธรรมศาลใดศาลหนึ่งรับคดีซึ่งศาลยุติธรรมอื่นได้ส่งรับประทับฟ้อง โดยชอบแล้วไว้พิจารณาพิพากษา เว้นแต่คดีนั้นจะได้โอนมาตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณา ความหรือตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม

มาตรา ๑๖ ศาลชั้นต้นมีเขตตามที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลนั้นกำหนดไว้

ศาลแพ่งและศาลอาญา มีเขตตลอดท้องที่กรุงเทพมหานครนอกจากท้องที่ที่อยู่ในเขตของศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลแพ่งธนบุรี ศาลอาญากรุงเทพใต้ ศาลอาญาธนบุรี ศาลจังหวัดมีนบุรี และศาลยุติธรรมอื่นตามที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลนั้นกำหนดไว้

ในกรณีที่มีการยื่นฟ้องคดีต่อศาลแพ่งหรือศาลอาญา และคดีนั้นเกิดขึ้นนอกเขตของศาลแพ่งหรือศาลอาญา ศาลแพ่งหรือศาลอาญา แล้วแต่กรณี อาจใช้ดุลพินิจยอมรับไว้พิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งโอนคดีไปยังศาลยุติธรรมอื่นที่มีเขตอำนาจ

ในกรณีที่มีการยื่นฟ้องคดีต่อศาลจังหวัด และคดีนั้นเกิดขึ้นในเขตของศาลแขวงและอยู่ในอำนาจของศาลแขวง ให้ศาลจังหวัดนั้นมีคำสั่งโอนคดีไปยังศาลแขวงที่มีเขตอำนาจ

มาตรา ๑๗ ศาลแขวงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี และมีอำนาจทำการไต่สวน หรือมีคำสั่งใดๆ ซึ่งผู้พิพากษาคนเดียวมีอำนาจตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง

มาตรา ๑๘ ศาลจังหวัดมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งและคดีอาญาทั้งปวงที่มีได้อยู่ในอำนาจของศาลยุติธรรมอื่น

มาตรา ๑๙ ศาลแพ่ง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ และศาลแพ่งธนบุรีมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งทั้งปวงและคดีอื่นใดที่มีได้อยู่ในอำนาจของศาลยุติธรรมอื่น

ศาลอาญา ศาลอาญากรุงเทพใต้ และศาลอาญาธนบุรีมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาทั้งปวงที่มีได้อยู่ในอำนาจของศาลยุติธรรมอื่น รวมทั้งคดีอื่นใดที่มีกฎหมายบัญญัติให้อยู่ในอำนาจของศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีอาญา แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๐ ศาลยุติธรรมอื่นมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีตามที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลนั้นหรือกฎหมายอื่นกำหนดไว้

มาตรา ๒๑ ศาลอุทธรณ์มีเขตตลอดท้องที่ที่มีได้อยู่ในเขตศาลอุทธรณ์ภาค

ในกรณีที่มีการยื่นอุทธรณ์คดีต่อศาลอุทธรณ์ และคดีนั้นอยู่นอกเขตของศาลอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์อาจใช้ดุลพินิจยอมรับไว้พิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งโอนคดีนั้นไปยังศาลอุทธรณ์ภาคที่มีเขตอำนาจ

มาตรา ๒๒ ศาลอุทธรณ์และศาลอุทธรณ์ภาคมีอำนาจพิจารณาพิพากษาบรรดาคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชั้นต้น ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการอุทธรณ์ และว่าด้วยเขตอำนาจศาล และมีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) พิพากษายืนตาม แก้ไข กลับ หรือยกคำพิพากษาของศาลชั้นต้นที่พิพากษาลงโทษประหารชีวิตหรือจำคุกตลอดชีวิต ในเมื่อคดีนั้นได้ส่งขึ้นมายังศาลอุทธรณ์และศาลอุทธรณ์ภาคตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

(๒) วินิจฉัยชี้ขาดคำร้องคำขอที่ยื่นต่อศาลอุทธรณ์หรือศาลอุทธรณ์ภาคตามกฎหมาย

(๓) วินิจฉัยชี้ขาดคดีที่ศาลอุทธรณ์และศาลอุทธรณ์ภาคมีอำนาจวินิจฉัยได้ตามกฎหมายอื่น

มาตรา ๒๓ ศาลฎีกามีอำนาจพิจารณาพิพากษาบรรดาคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์และศาลอุทธรณ์ภาค และคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชั้นต้นโดยตรงต่อศาลฎีกา ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการอุทธรณ์หรือฎีกาและคดีที่กฎหมายอื่นบัญญัติให้ศาลฎีกามีอำนาจพิจารณาพิพากษา รวมทั้งมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดหรือสั่งคำร้องคำขอที่ยื่นต่อศาลฎีกาตามกฎหมาย

คดีที่ศาลฎีกาได้พิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งแล้ว คู่ความไม่มีสิทธิที่จะทูลเกล้า ฯ ถวายฎีกา คัดค้านคดีนั้นต่อไป

หมวด ๓

องค์คณะผู้พิพากษา

มาตรา ๒๔ ให้ผู้พิพากษาคณะหนึ่งมีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) ออกหมายเรียก หมายอาญา หรือหมายสั่งให้ส่งคนมาจากหรือไปยังจังหวัดอื่น

(๒) ออกคำสั่งใดๆ ซึ่งมีใช่เป็นไปในทางวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทแห่งคดี

มาตรา ๒๕ ในศาลชั้นต้น ผู้พิพากษาคณะเดียวเป็นองค์คณะมีอำนาจเกี่ยวแก่คดีซึ่งอยู่ในอำนาจของศาลนั้น ดังต่อไปนี้

(๑) ไต่สวนและวินิจฉัยชี้ขาดคำร้องหรือคำขอที่ยื่นต่อศาลในคดีทั้งปวง

(๒) ไต่สวนและมีคำสั่งเกี่ยวกับวิธีการเพื่อความปลอดภัย

(๓) ไต่สวนมูลฟ้องและมีคำสั่งในคดีอาญา

(๔) พิจารณาพิพากษาคดีแพ่ง ซึ่งราคาทรัพย์สินที่พิพาทหรือจำนวนเงินที่ฟ้องไม่เกินสามแสนบาท ราคาทรัพย์สินที่พิพาทหรือจำนวนเงินดังกล่าวอาจขยายได้โดยการตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

(๕) พิจารณาพิพากษาคดีอาญา ซึ่งกฎหมายกำหนดอัตราโทษอย่างสูงไว้ให้จำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ แต่จะลงโทษจำคุกเกินหกเดือน หรือปรับเกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ซึ่งโทษจำคุกหรือปรับอย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้งสองอย่างเกินอัตราที่กล่าวแล้วไม่ได้

ผู้พิพากษาประจำศาลไม่มีอำนาจตาม (๓) (๔) หรือ (๕)

มาตรา ๒๖ ภายใต้อำนาจมาตรา ๒๕ ในการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลชั้นต้น นอกจากศาลแขวงและศาลยุติธรรมอื่นซึ่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลนั้นกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ต้องมีผู้พิพากษา

อย่างน้อยสองคนและต้องไม่เป็นผู้พิพากษาประจำศาลเกินหนึ่งคน จึงเป็นองค์คณะที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งหรือคดีอาญาทั้งปวง

มาตรา ๒๗ ในการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาคหรือศาลฎีกา ต้องมีผู้พิพากษาอย่างน้อยสามคน จึงเป็นองค์คณะที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีได้

ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค และผู้พิพากษาศาลฎีกา ที่เข้าประชุมใหญ่ในศาลนั้นหรือในแผนกคดีของศาลดังกล่าว เมื่อได้ตรวจจำนวนคดีที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมแผนกคดีแล้ว มีอำนาจพิพากษาหรือทำคำสั่งคดีนั้นได้ และเฉพาะในศาลอุทธรณ์หรือศาลอุทธรณ์ภาคมีอำนาจทำความเข้าใจแย้งได้ด้วย

มาตรา ๒๘ ในระหว่างการพิจารณาคดีใด หากมีเหตุสุดวิสัยหรือมีเหตุจำเป็นอื่นอันมีอาจก้าวล่วงได้ ทำให้ผู้พิพากษาซึ่งเป็นองค์คณะในการพิจารณาคดีนั้น ไม่อาจจะนั่งพิจารณาคดีต่อไป ให้ผู้พิพากษาดังต่อไปนี้นั่งพิจารณาคดีนั้นแทนต่อไปได้

(๑) ในศาลฎีกา ได้แก่ ประธานศาลฎีกา หรือรองประธานศาลฎีกา หรือผู้พิพากษาในศาลฎีกาซึ่งประธานศาลฎีกามอบหมาย

(๒) ในศาลอุทธรณ์หรือศาลอุทธรณ์ภาค ได้แก่ ประธานศาลอุทธรณ์ ประธานศาลอุทธรณ์ภาค หรือรองประธานศาลอุทธรณ์ รองประธานศาลอุทธรณ์ภาค หรือผู้พิพากษาในศาลอุทธรณ์หรือศาลอุทธรณ์ภาคซึ่งประธานศาลอุทธรณ์หรือประธานศาลอุทธรณ์ภาค แล้วแต่กรณี มอบหมาย

(๓) ในศาลชั้นต้น ได้แก่ อธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น อธิบดีผู้พิพากษาภาค ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล หรือรองอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น หรือผู้พิพากษาในศาลชั้นต้นของศาลนั้น ซึ่งอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น อธิบดีผู้พิพากษาภาค หรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาล แล้วแต่กรณี มอบหมาย

ให้ผู้ทำการแทนในตำแหน่งต่างๆ ตามมาตรา ๘ มาตรา ๙ และมาตรา ๑๓ มีอำนาจตาม (๑) (๒) และ (๓) ด้วย

มาตรา ๒๙ ในระหว่างการทำคำพิพากษาคดีใด หากมีเหตุสุดวิสัยหรือเหตุจำเป็นอื่นอันมีอาจก้าวล่วงได้ ทำให้ผู้พิพากษาซึ่งเป็นองค์คณะในการพิจารณาคดีนั้นไม่อาจจะทำคำพิพากษาในคดีนั้นต่อไปได้ ให้ผู้พิพากษาดังต่อไปนี้มีอำนาจลงลายมือชื่อทำคำพิพากษา และเฉพาะในศาลอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค และศาลชั้นต้น มีอำนาจทำความเข้าใจแย้งได้ด้วย ทั้งนี้ หลังจากได้ตรวจจำนวนคดีนั้นแล้ว

(๑) ในศาลฎีกา ได้แก่ ประธานศาลฎีกาหรือรองประธานศาลฎีกา

(๒) ในศาลอุทธรณ์หรือศาลอุทธรณ์ภาค ได้แก่ ประธานศาลอุทธรณ์ ประธานศาลอุทธรณ์ภาค รองประธานศาลอุทธรณ์ หรือรองประธานศาลอุทธรณ์ภาค แล้วแต่กรณี

(๓) ในศาลชั้นต้น ได้แก่ อธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น อธิบดีผู้พิพากษาภาค รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น หรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาล แล้วแต่กรณี

ให้ผู้ทำการแทนในตำแหน่งต่าง ๆ ตามมาตรา ๘ มาตรา ๙ และมาตรา ๑๓ มีอำนาจตาม (๑) (๒) และ (๓) ด้วย

มาตรา ๓๐ เหตุจำเป็นอื่นอันมีอาจก้าวล่วงได้ตามมาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ หมายถึง กรณีที่ผู้พิพากษาซึ่งเป็นองค์คณะนั่งพิจารณาคดีนั้นพ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่หรือถูกคัดค้านและถอนตัวไป หรือไม่อาจปฏิบัติราชการจนไม่สามารถนั่งพิจารณาหรือทำคำพิพากษาในคดีนั้นได้

มาตรา ๓๑ เหตุจำเป็นอื่นอันมีอาจก้าวล่วงได้ตามมาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ นอกจากที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๐ แล้ว ให้หมายความรวมถึงกรณีดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) กรณีที่ผู้พิพากษาคณะเดียวได้สวนมูลฟ้องคดีอาญาแล้วเห็นว่าควรพิพากษายกฟ้อง แต่คดีนั้นมีอัตราโทษตามที่กฎหมายกำหนดเกินกว่าอัตราโทษตามมาตรา ๒๕ (๕)

(๒) กรณีที่ผู้พิพากษาคณะเดียวพิจารณาคดีอาญามาตรา ๒๕ (๕) แล้วเห็นว่าควรพิพากษาลงโทษจำคุกเกินกว่าหกเดือน หรือปรับเกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ซึ่งโทษจำคุกหรือปรับนั้นอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือทั้งสองอย่างเกินอัตราดังกล่าว

(๓) กรณีที่คำพิพากษาหรือคำสั่งคดีแพ่งเรื่องใดของศาลนั้นจะต้องกระทำโดยองค์คณะ ซึ่งประกอบด้วยผู้พิพากษาหลายคน และผู้พิพากษาในองค์คณะนั้นมีความเห็นแย้งกันจนหาเสียงข้างมากมิได้

(๔) กรณีที่ผู้พิพากษาคณะเดียวพิจารณาคดีแพ่งตามมาตรา ๒๕ (๔) ไปแล้ว ต่อมาปรากฏว่าราคาทรัพย์สินที่พิพาทหรือจำนวนเงินที่ฟ้องเกินกว่าอำนาจพิจารณาพิพากษาของผู้พิพากษาคณะเดียว

หมวด ๔

การจ่าย การโอน และการเรียกคืนสำนวนคดี

มาตรา ๓๒ ให้ประธานศาลฎีกา ประธานศาลอุทธรณ์ ประธานศาลอุทธรณ์ภาค อธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล หรือผู้พิพากษาหัวหน้าแผนกคดีในแต่ละศาลแล้วแต่กรณี รับผิดชอบในการจ่ายสำนวนคดีให้แก่องค์คณะผู้พิพากษาในศาลหรือในแผนกคดีนั้น โดยให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดโดยระเบียบราชการฝ่ายตุลาการของศาลยุติธรรม

การออกระเบียบราชการฝ่ายตุลาการของศาลยุติธรรมตามวรรคหนึ่ง ให้คำนึงถึงความเชี่ยวชาญและความเหมาะสมขององค์คณะผู้พิพากษาที่จะรับผิดชอบสำนวนคดีนั้น รวมทั้งปริมาณคดีที่องค์คณะผู้พิพากษาแต่ละองค์คณะต้องรับผิดชอบ

มาตรา ๓๓ การเรียกคืนสำนวนคดีหรือการโอนสำนวนคดีซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบขององค์คณะผู้พิพากษาใด ประธานศาลฎีกา ประธานศาลอุทธรณ์ ประธานศาลอุทธรณ์ภาค อธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น หรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาล จะกระทำได้อต่อเมื่อเป็นกรณีที่จะกระทบกระเทือนต่อความยุติธรรมในการพิจารณาหรือพิพากษาอรรถคดีของศาลนั้น และรองประธานศาลฎีกา รองประธานศาลอุทธรณ์ รองประธานศาลอุทธรณ์ภาค รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น หรือผู้พิพากษาที่มีอาวุโสสูงสุดในศาลจังหวัด หรือผู้พิพากษาที่มีอาวุโสสูงสุดในศาลแขวง แล้วแต่กรณี ที่มีได้เป็นองค์คณะในสำนวนคดีดังกล่าวได้เสนอความเห็นให้กระทำได้

ในกรณีที่รองประธานศาลฎีกา รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น หรือผู้พิพากษาที่มีอาวุโสสูงสุดในศาลจังหวัด หรือผู้พิพากษาที่มีอาวุโสสูงสุดในศาลแขวง แล้วแต่กรณี ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ หรือได้เข้าเป็นองค์คณะในสำนวนคดีที่เรียกคืนหรือโอนนั้น ให้รองประธานศาลฎีกา รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น หรือผู้พิพากษาที่มีอาวุโสถัดลงมาตามลำดับในศาลนั้น เป็นผู้มียอำนาจในการเสนอความเห็นแทนในกรณีที่รองประธานศาลฎีกา รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น มีหนึ่งคนและในกรณีที่รองประธานศาลอุทธรณ์ รองประธานศาลอุทธรณ์ภาค ไม่อาจปฏิบัติราชการได้หรือได้เข้าเป็นองค์คณะในสำนวนคดีที่เรียกคืนหรือโอนนั้น ให้ผู้พิพากษาที่มีอาวุโสสูงสุดของศาลนั้นเป็นผู้มียอำนาจในการเสนอความเห็น

ผู้พิพากษาอาวุโสหรือผู้พิพากษาประจำศาลไม่มีอำนาจในการเสนอความเห็นตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง

ในกรณีที่ผู้พิพากษาเจ้าของสำนวนหรือองค์คณะผู้พิพากษามีคติค้างการพิจารณาอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งจะทำให้การพิจารณาพิพากษาคดีของศาลนั้นล่าช้า และผู้พิพากษาเจ้าของสำนวนหรือองค์คณะผู้พิพากษานั้นขอคืนสำนวนคดีที่ตนรับผิดชอบอยู่ ให้ประธานศาลฎีกา ประธานศาลอุทธรณ์ ประธานศาลอุทธรณ์ภาค อธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น หรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาล แล้วแต่กรณี มีอำนาจรับคืนสำนวนคดีดังกล่าว และโอนให้ผู้พิพากษาหรือองค์คณะผู้พิพากษาอื่นในศาลนั้นรับผิดชอบแทนได้

หมายเหตุ .- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๒๓๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้การนั่งพิจารณาคดีของศาลต้องมีผู้พิพากษารบองค์คณะและผู้พิพากษาซึ่งมิได้นั่งพิจารณาคดีได้จะทำคำพิพากษาคดีนั้นมิได้ เว้นแต่มีเหตุสุดวิสัยหรือมีเหตุจำเป็นอันมิอาจก้าวล่วงได้ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ ประกอบกับมาตรา ๒๔๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้การจ่ายสำนวนคดีให้ผู้พิพากษาต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายบัญญัติ และได้ห้ามการเรียกคืนสำนวนคดีหรือการโอนสำนวนคดี เว้นแต่เป็นกรณีที่จะกระทบกระเทือนต่อความยุติธรรมในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดี นอกจากนี้ ได้มีการตรากฎหมายตามมาตรา ๒๗๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งบัญญัติให้ศาลยุติธรรมมีหน่วยธุรการที่เป็นอิสระ โดยมีเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมเป็นผู้บังคับบัญชาขึ้นตรงต่อประธานศาลฎีกา ดังนั้น เพื่อเป็นการรองรับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และเพื่อให้การจัดระบบการบริหารงานศาลยุติธรรมตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรมสอดคล้องกับกฎหมายซึ่งตราขึ้นตามมาตรา ๒๗๕ ดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๗ ตอนที่ ๔๔ ก ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๔๓)

ภาคผนวก ๒

**ร่างพระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงดุสิต
ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และ
ศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด**

พ.ศ. ....

คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ

(๑๓)

(สำเนา)

เลขรับ ๔/๒๕๔๔ วันที่ ๒๖ เม.ย. ๒๕๔๔

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ที่ นร ๐๕๐๓/๕๒๙๔

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล ก/ม. ๑๐๓๐๐

๒๖ เมษายน ๒๕๔๔

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลอาญากรุงเทพใต้ ศาลแพ่งธนบุรี และศาลอาญาธนบุรี พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติรวม ๒ ฉบับในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลอาญากรุงเทพใต้ ศาลแพ่งธนบุรี และศาลอาญาธนบุรี พ.ศ. .... ต่อรัฐสภาเป็นเรื่องด่วน เพื่อแบ่งเบาปริมาณในงานคดีต่าง ๆ ซึ่งจะทำให้การพิจารณาคดีของศาลเกิดประสิทธิภาพ และรวดเร็วยิ่งขึ้น อีกทั้งเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนผู้มีอรรถคดีและผู้เกี่ยวข้องในการเดินทางไปศาล จึงมีความจำเป็นต้องประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายโดยด่วน

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาเป็นเรื่องด่วน หากสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว ก็ขอได้โปรดนำเสนอรัฐสภาพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ)

สมคิด จาตุศรีพิทักษ์

(นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์)

รองนายกรัฐมนตรี รักษาราชการแทน

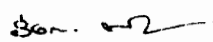
นายกรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๘-๓๐๙

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๔

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวรุ่งนภา ชันธิโชติ)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานระเบียบวาระ

สำนักการประชุม

ประทีป พิมพ์
ทาน

๐๖๐๕ ตรวจ

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน
ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด

พ.ศ. ....

หลักการ

ยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวง
พระโขนง เป็นศาลจังหวัด

เหตุผล

โดยที่ในปัจจุบันประชากรของกรุงเทพมหานครมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นและมีคดี
เข้าสู่การพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรมเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ ดังนั้น เพื่อเป็นการแบ่งเบาปริมาณ
ในงานคดีต่าง ๆ ของศาลแพ่ง ศาลอาญา ศาลแพ่งธนบุรี ศาลอาญาธนบุรี ศาลแพ่งกรุงเทพใต้
และศาลอาญากรุงเทพใต้ ซึ่งจะทำให้การพิจารณาคดีของศาลดังกล่าวเกิดประสิทธิภาพและรวดเร็ว
ยิ่งขึ้น อีกทั้งเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนผู้มีอรรถคดีและผู้เกี่ยวข้องในการเดินทางไปศาล
สมควรยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง
เป็นศาลจังหวัด เพื่อให้มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งและคดีอาญาทั้งปวงที่อยู่ในเขตอำนาจ
จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(๑๕)

ร่าง

พระราชบัญญัติ

ยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน

ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด

พ.ศ. ....

.....
.....
.....

.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน
และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด

.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงดุสิต
ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และ
ศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด และจะเปิดทำการเมื่อใดให้ประกาศโดยพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๔ ศาลจังหวัดดุสิตมีเขตตลอดท้องที่เขตดุสิต เขตพญาไท เขตป้อมปราบ
ศัตรูพ่าย และเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

ในระหว่างที่ยังไม่เปิดทำการศาลจังหวัดดุสิตตามพระราชกฤษฎีกาที่ออกตาม
มาตรา ๓ ให้ศาลแพ่งและศาลอาญามีเขตอำนาจตลอดท้องที่เขตดุสิต เขตพญาไท และเขตพระนคร
และให้ศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลอาญากรุงเทพใต้มีเขตอำนาจตลอดท้องที่เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย
ด้วย แล้วแต่กรณี

มาตรา ๕ ศาลจังหวัดดลิ่งชันมีเขตตลอดท้องที่เขตดลิ่งชัน เขตทวีวัฒนา เขตบางกอกน้อย เขตบางกอกใหญ่ เขตบางแค เขตบางพลัด เขตภาษีเจริญ และเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร

ในระหว่างที่ยังไม่เปิดทำการศาลจังหวัดดลิ่งชันตามพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามมาตรา ๓ ให้ศาลแพ่งธนบุรีและศาลอาญาธนบุรีมีเขตอำนาจตลอดถึงเขตศาลจังหวัดดลิ่งชันด้วยแล้วแต่กรณี

มาตรา ๖ ศาลจังหวัดปทุมวันมีเขตตลอดท้องที่เขตปทุมวัน เขตราชเทวี และเขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร

ในระหว่างที่ยังไม่เปิดทำการศาลจังหวัดปทุมวันตามพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามมาตรา ๓ ให้ศาลแพ่งและศาลอาญามีเขตอำนาจตลอดท้องที่เขตราชเทวี และให้ศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลอาญากกรุงเทพใต้มีเขตอำนาจตลอดท้องที่เขตปทุมวันและเขตสัมพันธวงศ์ด้วย แล้วแต่กรณี

มาตรา ๗ ศาลจังหวัดพระโขนงมีเขตตลอดท้องที่เขตคลองเตย เขตบางนา เขตประเวศ เขตวัฒนา เขตพระโขนง และเขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร

ในระหว่างที่ยังไม่เปิดทำการศาลจังหวัดพระโขนงตามพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามมาตรา ๓ ให้ศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลอาญากกรุงเทพใต้มีเขตอำนาจตลอดถึงเขตศาลจังหวัดพระโขนงด้วย แล้วแต่กรณี

มาตรา ๘ บรรดาคดีของท้องที่เขตดุสิต เขตพญาไท เขตพระนคร และเขตราชเทวี ซึ่งค้างพิจารณาอยู่ในศาลแพ่งหรือศาลอาญาในวันเปิดทำการศาลจังหวัดดุสิตหรือศาลจังหวัดปทุมวัน ให้คงพิจารณาพิพากษาต่อไปในศาลแพ่งหรือศาลอาญา แล้วแต่กรณี

บรรดาคดีของท้องที่ตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง ซึ่งอยู่ระหว่างที่ศาลอาญามีคำสั่งซึ่งผู้ต้องหาไว้ระหว่างสอบสวนในวันเปิดทำการศาลจังหวัดดุสิตหรือศาลจังหวัดปทุมวัน ให้ศาลอาญามีอำนาจพิจารณาเกี่ยวกับการซึ่งระหว่างสอบสวนนั้น ส่วนการฟ้องคดีให้ยื่นฟ้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจ และให้ถือว่าผู้ต้องหานั้นอยู่ในอำนาจของศาลที่ชำระคดีดังกล่าว

มาตรา ๙ บรรดาคดีของท้องที่เขตดลิ่งชัน เขตทวีวัฒนา เขตบางกอกน้อย เขตบางกอกใหญ่ เขตบางแค เขตบางพลัด เขตภาษีเจริญ และเขตหนองแขม ซึ่งค้างพิจารณาอยู่ในศาลแพ่งธนบุรีหรือศาลอาญาธนบุรีในวันเปิดทำการศาลจังหวัดดลิ่งชัน ให้คงพิจารณาพิพากษาต่อไปในศาลแพ่งธนบุรีหรือศาลอาญาธนบุรี แล้วแต่กรณี

บรรดาคดีของท้องที่ตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง ซึ่งอยู่ระหว่างที่ศาลอาญาธนบุรีมีคำสั่งซึ่งผู้ต้องหาไว้ระหว่างสอบสวนในวันเปิดทำการศาลจังหวัดดลิ่งชัน ให้ศาลอาญาธนบุรีมีอำนาจพิจารณาเกี่ยวกับการซึ่งระหว่างสอบสวนนั้น ส่วนการฟ้องคดีให้ยื่นฟ้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจ และให้ถือว่าผู้ต้องหานั้นอยู่ในอำนาจของศาลที่ชำระคดีดังกล่าว

มาตรา ๑๐ บรรดาคดีของห้องที่เขตปทุมวัน เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย และ เขตสัมพันธวงศ์ ซึ่งค้างพิจารณาอยู่ในศาลแพ่งกรุงเทพใต้หรือศาลอาญากฎกรุงเทพใต้ในวัน เปิดทำการศาลจังหวัดดุสิตหรือศาลจังหวัดปทุมวัน ให้คงพิจารณาพิพากษาต่อไปในศาลแพ่ง กรุงเทพใต้หรือศาลอาญากฎกรุงเทพใต้ แล้วแต่กรณี

บรรดาคดีของห้องที่ตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง ซึ่งอยู่ระหว่างที่ศาลอาญา กรุงเทพใต้มีคำสั่งซึ่งผู้ต้องหาไว้ระหว่างสอบสวนในวันเปิดทำการศาลจังหวัดดุสิตหรือศาลจังหวัด ปทุมวัน ให้ศาลอาญากฎกรุงเทพใต้มีอำนาจพิจารณาเกี่ยวกับการชำระระหว่างสอบสวนนั้น ส่วนการ ฟ้องคดีให้ยื่นฟ้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจ และให้ถือว่าผู้ต้องหานั้นอยู่ในอำนาจของศาลที่ชำระคดี ดังกล่าว

มาตรา ๑๑ บรรดาคดีของห้องที่เขตคลองเตย เขตบางนา เขตประเวศ เขตวัฒนา เขตพระโขนง และเขตสวนหลวง ซึ่งค้างพิจารณาอยู่ในศาลแพ่งกรุงเทพใต้หรือ ศาลอาญากฎกรุงเทพใต้ในวันเปิดทำการศาลจังหวัดพระโขนง ให้คงพิจารณาพิพากษาต่อไป ในศาลแพ่งกรุงเทพใต้หรือศาลอาญากฎกรุงเทพใต้ แล้วแต่กรณี

บรรดาคดีของห้องที่ตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง ซึ่งอยู่ระหว่างที่ศาลอาญา กรุงเทพใต้มีคำสั่งซึ่งผู้ต้องหาไว้ระหว่างสอบสวนในวันเปิดทำการศาลจังหวัดพระโขนง ให้ศาลอาญากฎกรุงเทพใต้มีอำนาจพิจารณาเกี่ยวกับการชำระระหว่างสอบสวนนั้น ส่วนการฟ้องคดีให้ ยื่นฟ้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจ และให้ถือว่าผู้ต้องหานั้นอยู่ในอำนาจของศาลที่ชำระคดีดังกล่าว

มาตรา ๑๒ ให้ประธานศาลฎีกาพิจารณารายพระราชบัญญัตินี้

ผู้รักษาราชการแทนอธิบดีกรมการ

นายทวีรัฐเบตตี

ภาคผนวก ๓

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงดุสิต
ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และ
ศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด

พ.ศ. ....

สภาผู้แทนราษฎร

พจนานุกรม

ที่ ๒๕๓๖/๒๕๕๕

(สำเนา)

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด พ.ศ. ...

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว พร้อมด้วยรายงานของคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด พ.ศ. ... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา ซึ่งกรรมาธิการคณะนี้ประกอบด้วย

๑. นายเกื้อกุล ตันชัยวิจิตร	๒. นางจันทร์เพ็ญ แสงเจริญรัตน์
๓. นายเจริญ คันธรงค์	๔. นายชาญณรงค์ ปราณจิตร
๕. นายถนอม อ่อนแกดุด	๖. นายทิวา เงินวง
๗. นายธราพงษ์ สีลาวงษ์	๘. นายฐิติ ชัยนาม
๙. นายประชาติป๋ไธย คำสิงห์นอก	๑๐. นายประเชษฐ ดิยะปัญญาณี
๑๑. นายประทีป กรีกาเวช	๑๒. นายประเสริฐ ประเสริฐโสภ
๑๓. นายปัญญา จีนาคำ	๑๔. นายปิติพงศ์ เต็มเจริญ
๑๕. นางฉนิษฐา ภัคเกษม	๑๖. นายพรชัย อัครวิวัฒนาพร
๑๗. นายพิษณุ หัตถสงเคราะห์	๑๗. นายไพโรจน์ ไส้สุนทร
๑๘. นางสาวภัทรา วรามิตร	๒๐. นายมงคล ไค้ววัฒนะวงษ์รักษ์
๒๑. นายมานะ คงวุฒิปัญญา	๒๒. นายรังสรรค์ วิจิตรไกรสร
๒๓. นายลิขิต หมุ่มดี	๒๔. นายวิส ดิงสมิตร
๒๕. นายวีระ มุสิกพงศ์	๒๖. นายวุฒิพงศ์ ฉายแสง
๒๗. นายสมพัฒน์ แก้วพิจิตร	๒๘. นายสมศักดิ์ คุณเงิน
๒๙. นางสลิลทิพย์ ชัยสดมภ์	๓๐. นายสิทธิรัตน์ รัตนวิจารณ์
๓๑. นายสุชัย งามจิตต์เอื้อ	๓๒. นางสุภักสิริ หุตะพานิชกุล
๓๓. พันตำรวจโท อุดลย์ บุญเสรรฐ	๓๔. หม่อมหลวงอภิมงคล โสณกุล
๓๕. นางสาวอรดี สุทนต์	

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว
จึงกราบเรียนมาเพื่อได้โปรดนำเสนอสู่ที่ประชุมสภาพิจารณาดำเนินไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) ไพโรจน์ โล่ห์สุนทร

(นายไพโรจน์ โล่ห์สุนทร)
ประธานคณะกรรมการวิสามัญ

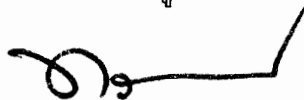
กลุ่มงานคณะกรรมการตรวจรายงานการประชุม

สำนักกรรมการ ๒

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๓๐๔

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๓๐๕

สำเนาถูกต้อง

(นายทวีเกียรติ เขาวลิตกุล)
ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๒

สุมาลี ทินกร ณ อยุธยา ร่าง
สุภัตรา ปรางบาง พิมพ์

ตรวจทาน

ครั้งที่ ๑ นางพัชรินทร์ ปิณฑะคุปต์
นางสุมาลี ทินกร ณ อยุธยา

ครั้งที่ ๒ นางสาวเดือนใจ ศรีประทุม
นางสาวสุมาลี ย้วนประสิทธิ์

ครั้งที่ ๓ ว่าที่เรือตรี ยุทธนา สำเภาเงิน
นายชูพงศ์ นิลสกุล

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๒ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๔๘ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และตั้งกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา กำหนดการแปรญัตติตามข้อบังคับ ฯ นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏผลดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้มีมติเลือกตั้ง

(๑) นายไพโรจน์ โล่ห์สุนทร	เป็นประธานคณะกรรมการ
(๒) นายเจริญ คันธวงศ์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
(๓) นายสมศักดิ์ คุณเงิน	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
(๔) นายวีระ มุสิกพงศ์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
(๕) นายวัส ดิงสมิตร	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
(๖) พันตำรวจโท อุดุลย์ บุญเสธรู	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่ห้า
(๗) นายชาญณรงค์ ปราณจิตร	เป็นเลขานุการคณะกรรมการ
(๘) นายสุชัย งามจิตต์เฮื้อ	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ
(๙) นายเกื้อกูล ดานชัยวิจิตร	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ
(๑๐) นางจันทร์เพ็ญ แสงเจริญรัตน์	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
(๑๑) นายมานะ คงวุฒิปัญญา	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
(๑๒) หม่อมหลวงอภิมงคล โสณกุล	เป็นโฆษกคณะกรรมการ

๒. คณะกรรมการได้มีมติแต่งตั้งนางสุมาลี ทิณกร ณ อยุธยา นิตกร ๖ สำนักกรรมการวิสามัญ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๑๐๘

๓. ผู้เข้าร่วมประชุม คือ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

พันตำรวจโท สุรินทร์ สว่างแสง

สารวัตรกองคดี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

นางสาวมยุรา เกษแก้ว

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์งานบุคคล ๑/๖

สำนักงานศาลยุติธรรม

นางสาวเนรมรัตน์ วิจารณ์ญาณ

ผู้พิพากษาศาลชั้นต้น

ประจำสำนักประธานศาลฎีกา

สำนักงานอัยการสูงสุด

นายจิตรนรา นวรัตน์

อัยการผู้เชี่ยวชาญพิเศษ

๔. ผู้ซึ่งคณะกรรมการได้เชิญมาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

พันตำรวจเอก มณฑิธร ประทีปะวณิช

รองผู้บังคับการตำรวจนครบาล ๑

๕. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มีผู้เสนอคำแปรญัติ

๖. ผลการพิจารณา

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ไม่มีการแก้ไข

คำปรารภ

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓

มีการแก้ไข

มาตรา ๔

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๕

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๗

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๘

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๙

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๐

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๑

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๒

ไม่มีการแก้ไข

๗. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม มาพร้อมกับรายงานนี้

ด้วยแล้ว

(นายชาญณรงค์ ปราณจิตรต์)
เลขาธิการคณะกรรมการการวิสามัญ

(๒๔)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน
ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด
พ.ศ. ....

หลักการ

ยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวง
พระโขนง เป็นศาลจังหวัด

เหตุผล

โดยที่ในปัจจุบันประชากรของกรุงเทพมหานครมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นและมีคดี
เข้าสู่การพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรมเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ ดังนั้น เพื่อเป็นการแบ่งเบาปริมาณ
ในงานคดีต่าง ๆ ของศาลแพ่ง ศาลอาญา ศาลแพ่งธนบุรี ศาลอาญาธนบุรี ศาลแพ่งกรุงเทพใต้
และศาลอาญารุงเทพใต้ ซึ่งจะทำให้การพิจารณาคดีของศาลดังกล่าวเกิดประสิทธิภาพและรวดเร็ว
ยิ่งขึ้น อีกทั้งเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนผู้มีอรรถคดีและผู้เกี่ยวข้องในการเดินทาง
ไปศาล สมควรยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง
เป็นศาลจังหวัด เพื่อให้มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งและคดีอาญาทั้งปวงที่อยู่ในเขตอำนาจ
จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(๒๕)

ร่าง

พระราชบัญญัติ

ยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน

ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด

พ.ศ. ....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด และจะเปิดทำการเป็นศาลจังหวัดเมื่อใดให้ประกาศโดยพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๔ ศาลจังหวัดดุสิตมีเขตตลอดท้องที่เขตดุสิต เขตพญาไท เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย และเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

ในระหว่างที่ยังไม่เปิดทำการศาลจังหวัดดุสิตตามพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามมาตรา ๓ ให้ศาลแพ่งและศาลอาญามีเขตอำนาจตลอดท้องที่เขตดุสิต เขตพญาไท และเขตพระนคร และให้ศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลอาญากฎหมายกรุงเทพใต้มีเขตอำนาจตลอดท้องที่เขตป้อมปราบศัตรูพ่ายด้วย แล้วแต่กรณี

มาตรา ๕ ศาลจังหวัดตลิ่งชันมีเขตตลอดท้องที่เขตตลิ่งชัน เขตทวีวัฒนา เขตบางกอกน้อย เขตบางกอกใหญ่ เขตบางแค เขตบางพลัด เขตภาษีเจริญ และเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร

ในระหว่างที่ยังไม่เปิดทำการศาลจังหวัดตลิ่งชันตามพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามมาตรา ๓ ให้ศาลแพ่งธนบุรีและศาลอาญาธนบุรีมีเขตอำนาจตลอดถึงเขตศาลจังหวัดตลิ่งชันด้วยแล้วแต่กรณี

มาตรา ๖ ศาลจังหวัดปทุมวันมีเขตตลอดท้องที่เขตปทุมวัน เขตราชเทวี และเขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร

ในระหว่างที่ยังไม่เปิดทำการศาลจังหวัดปทุมวันตามพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามมาตรา ๓ ให้ศาลแพ่งและศาลอาญามีเขตอำนาจตลอดท้องที่เขตราชเทวี และให้ศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลอาญากรุงเทพใต้มีเขตอำนาจตลอดท้องที่เขตปทุมวันและเขตสัมพันธวงศ์ด้วย แล้วแต่กรณี

มาตรา ๗ ศาลจังหวัดพระโขนงมีเขตตลอดท้องที่เขตคลองเตย เขตบางนา เขตประเวศ เขตวัฒนา เขตพระโขนง และเขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร

ในระหว่างที่ยังไม่เปิดทำการศาลจังหวัดพระโขนงตามพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามมาตรา ๓ ให้ศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลอาญากรุงเทพใต้มีเขตอำนาจตลอดถึงเขตศาลจังหวัดพระโขนงด้วย แล้วแต่กรณี

มาตรา ๘ บรรดาคดีของท้องที่เขตดุสิต เขตพญาไท เขตพระนคร และเขตราชเทวี ซึ่งค้างพิจารณาอยู่ในศาลแพ่งหรือศาลอาญาในวันเปิดทำการศาลจังหวัดดุสิตหรือศาลจังหวัดปทุมวัน ให้คงพิจารณาพิพากษาต่อไปในศาลแพ่งหรือศาลอาญา แล้วแต่กรณี

บรรดาคดีของท้องที่ตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง ซึ่งอยู่ระหว่างที่ศาลอาญามีคำสั่งซึ่งผู้ต้องหาไว้ระหว่างสอบสวนในวันเปิดทำการศาลจังหวัดดุสิตหรือศาลจังหวัดปทุมวัน ให้ศาลอาญามีอำนาจพิจารณาเกี่ยวกับการชำระระหว่างสอบสวนนั้น ส่วนการฟ้องคดีให้ยื่นฟ้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจ และให้ถือว่าผู้ต้องหานั้นอยู่ในอำนาจของศาลที่ชำระคดีดังกล่าว

มาตรา ๙ บรรดาคดีของท้องที่เขตตลิ่งชัน เขตทวีวัฒนา เขตบางกอกน้อย เขตบางกอกใหญ่ เขตบางแค เขตบางพลัด เขตภาษีเจริญ และเขตหนองแขม ซึ่งค้างพิจารณาอยู่ในศาลแพ่งธนบุรีหรือศาลอาญาธนบุรีในวันเปิดทำการศาลจังหวัดตลิ่งชัน ให้คงพิจารณาพิพากษาต่อไปในศาลแพ่งธนบุรีหรือศาลอาญาธนบุรี แล้วแต่กรณี

บรรดาคดีของท้องที่ตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง ซึ่งอยู่ระหว่างที่ศาลอาญาธนบุรีมีคำสั่งซึ่งผู้ต้องหาไว้ระหว่างสอบสวนในวันเปิดทำการศาลจังหวัดตลิ่งชัน ให้ศาลอาญาธนบุรีมีอำนาจพิจารณาเกี่ยวกับการชำระระหว่างสอบสวนนั้น ส่วนการฟ้องคดีให้ยื่นฟ้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจ และให้ถือว่าผู้ต้องหานั้นอยู่ในอำนาจของศาลที่ชำระคดีดังกล่าว

มาตรา ๑๐ บรรดาคดีของท้องที่เขตปทุมวัน เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย และเขตสัมพันธวงศ์ ซึ่งค้างพิจารณาอยู่ในศาลแพ่งกรุงเทพใต้หรือศาลอาญกรุงเทพใต้ในวันเปิดทำการศาลจังหวัดดุสิตหรือศาลจังหวัดปทุมวัน ให้คงพิจารณาพิพากษาต่อไปในศาลแพ่งกรุงเทพใต้หรือศาลอาญกรุงเทพใต้ แล้วแต่กรณี

บรรดาคดีของท้องที่ตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง ซึ่งอยู่ระหว่างที่ศาลอาญกรุงเทพใต้มีคำสั่งซึ่งผู้ต้องหาไว้ระหว่างสอบสวนในวันเปิดทำการศาลจังหวัดดุสิตหรือศาลจังหวัดปทุมวัน ให้ศาลอาญกรุงเทพใต้มีอำนาจพิจารณาเกี่ยวกับการชำระระหว่างสอบสวนนั้น ส่วนการฟ้องคดีให้ยื่นฟ้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจ และให้ถือว่าผู้ต้องหานั้นอยู่ในอำนาจของศาลที่ชำระคดีดังกล่าว

มาตรา ๑๑ บรรดาคดีของท้องที่เขตคลองเตย เขตบางนา เขตประเวศ เขตวัฒนา เขตพระโขนง และเขตสวนหลวง ซึ่งค้างพิจารณาอยู่ในศาลแพ่งกรุงเทพใต้หรือศาลอาญกรุงเทพใต้ในวันเปิดทำการศาลจังหวัดพระโขนง ให้คงพิจารณาพิพากษาต่อไปในศาลแพ่งกรุงเทพใต้หรือศาลอาญกรุงเทพใต้ แล้วแต่กรณี

บรรดาคดีของท้องที่ตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง ซึ่งอยู่ระหว่างที่ศาลอาญกรุงเทพใต้มีคำสั่งซึ่งผู้ต้องหาไว้ระหว่างสอบสวนในวันเปิดทำการศาลจังหวัดพระโขนง ให้ศาลอาญกรุงเทพใต้มีอำนาจพิจารณาเกี่ยวกับการชำระระหว่างสอบสวนนั้น ส่วนการฟ้องคดีให้ยื่นฟ้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจ และให้ถือว่าผู้ต้องหาผู้นั้นอยู่ในอำนาจของศาลที่ชำระคดีดังกล่าว

มาตรา ๑๒ ให้ประธานองคมนตรีรักษาการแทนพระราชบัญญัตินี้

ภาคผนวก ๔

**ร่างพระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงดุสิต
ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน
และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด**

พ.ศ. ....

ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับราชการเงิน วุฒิสภาตั้งที่ประชุมในที่ประชุมภายใน ๓๐ วัน

ที่ประชุมวุฒิสภา

ที่ ๓๗ ๐๐๑๗ ๒๕๖๕

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
เลขที่ ๒๓๖
ถนนวิภาวดีรังสิต
เขตจตุจักร กรุงเทพฯ
เวลา ๑๖.๕๕ น.

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ถนนอุทธรณ์ เขตปทุมวัน ๑๐๓๐๐

๑๖ กันยายน ๒๕๖๕

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลอาญากฎหมายกรุงเทพใต้ ศาลแพ่งธนบุรี และศาลอาญากฎหมายธนบุรี พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล

ตามที่ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๒ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ)

วันพุธที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๔ ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลอาญากฎหมายกรุงเทพใต้ ศาลแพ่งธนบุรี และศาลอาญากฎหมายธนบุรี พ.ศ. .... ซึ่งคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ

ฉะนั้น จึงส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมาเพื่อนำเสนอต่อวุฒิสภาพิจารณาต่อไป

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๓๔

อนึ่ง ร่างพระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด พ.ศ. .... เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับราชการเงิน

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

คุณประธานสภาผู้แทนราษฎร

วันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๕

ที่ ๓๗ ๐๐๑๗ ๒๕๖๕

เวลา ๑๖.๕๕ น.

สำนักงานสภาผู้แทนราษฎร

นายไพจิตร พลกุล

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

วันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๕

เวลา ๑๖.๕๕ น.

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๓๔

๐ ๒๒๔๔ ๒๐๓๔

คำอธิบาย

เรื่อง การพิจารณาของพระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน
และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด พ.ศ. .... และของพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลง
เขตอำนาจศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลอาญากกรุงเทพใต้ ศาลแพ่งธนบุรี
และศาลอาญาธนบุรี พ.ศ. ....

ในการพิจารณาของพระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน
ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด พ.ศ. .... และของพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลง
เขตอำนาจศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลอาญากกรุงเทพใต้ ศาลแพ่งธนบุรี และศาลอาญาธนบุรี พ.ศ. ....
ซึ่งคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว
ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๒ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๕ พฤษภาคม
๒๕๔๘ และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา เมื่อคณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้ว
จึงได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๒ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ)
วันพุธที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๔๘ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่สอง แล้วลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับ
ร่างพระราชบัญญัตินี้ทั้ง ๒ ฉบับนี้ และให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญ

ร่างพระราชบัญญัตินี้มีสภาผู้แทนราษฎรส่งให้วุฒิสภาเมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๘

นายธีรศักดิ์ นาควิริยะ

รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

(๓๑)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน
ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด

พ.ศ. ....

หลักการ

ยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวง
พระโขนง เป็นศาลจังหวัด

เหตุผล

โดยที่ในปัจจุบันประชากรของกรุงเทพมหานครมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นและมีคดี
เข้าสู่การพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรมเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ ดังนั้น เพื่อเป็นการแบ่งเบาปริมาณ
ในงานคดีต่าง ๆ ของศาลแพ่ง ศาลอาญา ศาลแพ่งธนบุรี ศาลอาญาธนบุรี ศาลแพ่งกรุงเทพใต้
และศาลอาญกรุงเทพใต้ ซึ่งจะทำให้การพิจารณาคดีของศาลดังกล่าวเกิดประสิทธิภาพและรวดเร็ว
ยิ่งขึ้น อีกทั้งเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนผู้มีอรรถคดีและผู้เกี่ยวข้องในการเดินทางไปศาล
สมควรยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง
เป็นศาลจังหวัด เพื่อให้มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งและคดีอาญาทั้งปวงที่อยู่ในเขตอำนาจ
จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

(๓๒)

ร่าง

พระราชบัญญัติ

ยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน

ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด

พ.ศ. ....

_____

.....

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน
และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงดุสิต
ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และ
ศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด และจะเปิดทำการเป็นศาลจังหวัดเมื่อใดให้ประกาศโดย
พระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๔ ศาลจังหวัดดุสิตมีเขตตลอดท้องที่เขตดุสิต เขตพญาไท เขตป้อมปราบ
ศัตรูพ่าย และเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

ในระหว่างที่ยังไม่เปิดทำการศาลจังหวัดดุสิตตามพระราชกฤษฎีกาที่ออกตาม
มาตรา ๓ ให้ ศาลแพ่งและศาลอาญามีเขตอำนาจตลอดท้องที่เขตดุสิต เขตพญาไท และเขตพระนคร
และให้ศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลอาญากรุงเทพใต้มีเขตอำนาจตลอดท้องที่เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย
ด้วย แล้วแต่กรณี

มาตรา ๕ ศาลจังหวัดตลิ่งชันมีเขตตลอดท้องที่เขตตลิ่งชัน เขตทวีวัฒนา เขตบางกอกน้อย เขตบางกอกใหญ่ เขตบางแค เขตบางพลัด เขตภาษีเจริญ และเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร

ในระหว่างที่ยังไม่เปิดทำการศาลจังหวัดตลิ่งชันตามพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามมาตรา ๓ ให้ศาลแพ่งธนบุรีและศาลอาญาธนบุรีมีเขตอำนาจตลอดถึงเขตศาลจังหวัดตลิ่งชันด้วยแล้วแต่กรณี

มาตรา ๖ ศาลจังหวัดปทุมวันมีเขตตลอดท้องที่เขตปทุมวัน เขตราชเทวี และเขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร

ในระหว่างที่ยังไม่เปิดทำการศาลจังหวัดปทุมวันตามพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามมาตรา ๓ ให้ศาลแพ่งและศาลอาญามีเขตอำนาจตลอดท้องที่เขตราชเทวี และให้ศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลอาญากรุงเทพใต้มีเขตอำนาจตลอดท้องที่เขตปทุมวันและเขตสัมพันธวงศ์ด้วย แล้วแต่กรณี

มาตรา ๗ ศาลจังหวัดพระโขนงมีเขตตลอดท้องที่เขตคลองเตย เขตบางนา เขตประเวศ เขตวัฒนา เขตพระโขนง และเขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร

ในระหว่างที่ยังไม่เปิดทำการศาลจังหวัดพระโขนงตามพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามมาตรา ๓ ให้ศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลอาญากรุงเทพใต้มีเขตอำนาจตลอดถึงเขตศาลจังหวัดพระโขนงด้วย แล้วแต่กรณี

มาตรา ๘ บรรดาคดีของท้องที่เขตดุสิต เขตพญาไท เขตพระนคร และเขตราชเทวี ซึ่งค้างพิจารณาอยู่ในศาลแพ่งหรือศาลอาญาในวันเปิดทำการศาลจังหวัดดุสิตหรือศาลจังหวัดปทุมวัน ให้คงพิจารณาพิพากษาต่อไปในศาลแพ่งหรือศาลอาญา แล้วแต่กรณี

บรรดาคดีของท้องที่ตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง ซึ่งอยู่ระหว่างที่ศาลอาญามีคำสั่งขังผู้ต้องหาไว้ระหว่างสอบสวนในวันเปิดทำการศาลจังหวัดดุสิตหรือศาลจังหวัดปทุมวัน ให้ศาลอาญามีอำนาจพิจารณาเกี่ยวกับการขังระหว่างสอบสวนนั้น ส่วนการฟ้องคดีให้ยื่นฟ้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจ และให้ถือว่าผู้ต้องหานั้นอยู่ในอำนาจของศาลที่ชำระคดีดังกล่าว

มาตรา ๙ บรรดาคดีของท้องที่เขตตลิ่งชัน เขตทวีวัฒนา เขตบางกอกน้อย เขตบางกอกใหญ่ เขตบางแค เขตบางพลัด เขตภาษีเจริญ และเขตหนองแขม ซึ่งค้างพิจารณาอยู่ในศาลแพ่งธนบุรีหรือศาลอาญาธนบุรีในวันเปิดทำการศาลจังหวัดตลิ่งชัน ให้คงพิจารณาพิพากษาต่อไปในศาลแพ่งธนบุรีหรือศาลอาญาธนบุรี แล้วแต่กรณี

บรรดาคดีของท้องที่ตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง ซึ่งอยู่ระหว่างที่ศาลอาญาธนบุรีมีคำสั่งขังผู้ต้องหาไว้ระหว่างสอบสวนในวันเปิดทำการศาลจังหวัดตลิ่งชัน ให้ศาลอาญาธนบุรีมีอำนาจพิจารณาเกี่ยวกับการขังระหว่างสอบสวนนั้น ส่วนการฟ้องคดีให้ยื่นฟ้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจ และให้ถือว่าผู้ต้องหานั้นอยู่ในอำนาจของศาลที่ชำระคดีดังกล่าว

มาตรา ๑๐ บรรดาคดีของท้องที่เขตปทุมวัน เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย และเขตสัมพันธวงศ์ ซึ่งค้างพิจารณาอยู่ในศาลแพ่งกรุงเทพใต้หรือศาลอาญากฎหมายกรุงเทพใต้ในวันเปิดทำการศาลจังหวัดดุสิตหรือศาลจังหวัดปทุมวัน ให้คงพิจารณาพิพากษาต่อไปในศาลแพ่งกรุงเทพใต้หรือศาลอาญากฎหมายกรุงเทพใต้ แล้วแต่กรณี

บรรดาคดีของท้องที่ตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง ซึ่งอยู่ระหว่างที่ศาลอาญากฎหมายกรุงเทพใต้มีคำสั่งขังผู้ต้องหาไว้ระหว่างสอบสวนในวันเปิดทำการศาลจังหวัดดุสิตหรือศาลจังหวัดปทุมวัน ให้ศาลอาญากฎหมายกรุงเทพใต้มีอำนาจพิจารณาเกี่ยวกับการขังระหว่างสอบสวนนั้น ส่วนการฟ้องคดีให้ยื่นฟ้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจ และให้ถือว่าผู้ต้องหานั้นอยู่ในอำนาจของศาลที่ชำระคดีดังกล่าว

มาตรา ๑๑ บรรดาคดีของท้องที่เขตคลองเตย เขตบางนา เขตประเวศ เขตวัฒนา เขตพระโขนง และเขตสวนหลวง ซึ่งค้างพิจารณาอยู่ในศาลแพ่งกรุงเทพใต้หรือศาลอาญากฎหมายกรุงเทพใต้ในวันเปิดทำการศาลจังหวัดพระโขนง ให้คงพิจารณาพิพากษาต่อไปในศาลแพ่งกรุงเทพใต้หรือศาลอาญากฎหมายกรุงเทพใต้ แล้วแต่กรณี

บรรดาคดีของท้องที่ตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง ซึ่งอยู่ระหว่างที่ศาลอาญากฎหมายกรุงเทพใต้มีคำสั่งขังผู้ต้องหาไว้ระหว่างสอบสวนในวันเปิดทำการศาลจังหวัดพระโขนง ให้ศาลอาญากฎหมายกรุงเทพใต้มีอำนาจพิจารณาเกี่ยวกับการขังระหว่างสอบสวนนั้น ส่วนการฟ้องคดีให้ยื่นฟ้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจ และให้ถือว่าผู้ต้องหานั้นอยู่ในอำนาจของศาลที่ชำระคดีดังกล่าว

มาตรา ๑๒ ให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....
.....
ถูกต้องตามมติของสภาผู้แทนราษฎร

(นายธงชัย ดุลยสุข)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานพระราชบัญญัติและนิติ ๑

สำนักการประชุม

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ภาคผนวก ๕

รายงานของคณะกรรมการการยุติธรรมและ
สิทธิมนุษยชน วุฒิสภา พิจารณาศึกษา
ร่างพระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงดุสิต
ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน
และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด

พ.ศ. ....

ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา

พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๐๙

(๓๕)

(สำเนา)

ที่ สว ๐๐๑๐/(ร ๒๕)

วุฒิสภา

อาคารสุขประพฤติ

ถนนประชาธิปไตย กทม. ๑๐๘๐๐

๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๘

เรื่อง รายงานการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด พ.ศ. .... ตามข้อบังคับฯ ข้อ ๑๐๙

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของคณะกรรมการ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๒ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๔๘ ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด พ.ศ. .... ซึ่งคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ แล้วลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว และเมื่อวันพุธที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๔๘ ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภาได้มอบหมายให้คณะกรรมการกฤษฎีกาและสิทธิมนุษยชนพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๐๙ ซึ่งกรรมการคณะนี้ ประกอบด้วย

๑. นายประสิทธิ์ ปทุมรักษ์	ประธานคณะกรรมการ
๒. นายระวี กิ่งคำวงศ์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. พันตำรวจเอก สุรพงศ์ ไผ่นวล	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. นายปรีชา ปิตานนท์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๕. นายอุบล เอื้อศรี	รองเลขาธิการคณะกรรมการ และรักษาการเลขาธิการคณะกรรมการ
๖. นายบุญเลิศ ไพรินทร์	โฆษกคณะกรรมการ
๗. นายคำนวน ชโลปถัมภ์	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๘. พลตำรวจเอก วิรุฬห์ พันแสน	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๙. นายเสรี สุวรรณภานนท์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๐. พลตำรวจโท ทวี ทิพย์รัตน์	

(๓๖)

๑๑. พงศ์ารวาท ปรีชา ปฏิบัติธุรกิจ

๑๒. นายวิกรม อัยศิริ

๑๓. นายสนิท จันทร์วงศ์

๑๔. นายศักดิ์ กอแสงเรือง

๑๕. นายสุนทร จินดาอินทร์

บัดนี้ คณะกรรมการได้พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอรายงานต่อที่ประชุมวุฒิสภาเพื่อประกอบการพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง .

(ลงชื่อ) ประสิทธิ์ ปทุมารักษ์

(นายประสิทธิ์ ปทุมารักษ์)

ประธานคณะกรรมการการยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน
วุฒิสภา

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวชลธิชา มีแสง)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานคณะกรรมการ
การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน
สำนักกรรมการ ๒
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

โทร. ๐ ๒๕๓๑ ๕๑๘๖ - ๗

โทรสาร ๐ ๒๕๓๑ ๕๑๗๓

อนรรฆวี พิมพ์

อนรรฆวี ทาน

รายงานการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน
ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด พ.ศ. ....
ตามข้อบังคับฯ ข้อ ๑๐๙

ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๒ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญทั่วไป)
วันพุธที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๔๘ ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงดุสิต
ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด พ.ศ. .... ซึ่งคณะรัฐมนตรี
เป็นผู้เสนอ แล้วลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว และเมื่อวันพุธที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๔๘
ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ได้มอบหมายให้คณะกรรมการกฤษฎีกาและสิทธิ
มนุษยชนพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๔
ข้อ ๑๐๙

บัดนี้ คณะกรรมการได้พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเสร็จแล้ว
ปรากฏผลดังนี้

๑. ในการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว คณะกรรมการ
ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ เพื่อทำหน้าที่ในการพิจารณาศึกษาเบื้องต้น แล้วเสนอต่อที่ประชุม
คณะกรรมการเพื่อพิจารณา คือ

๑.๑ นายระวี กิ่งคำวงศ์	เป็นประธานคณะอนุกรรมการ
๑.๒ นายไพฑูรย์ เนติโพธิ์	เป็นรองประธานคณะอนุกรรมการ
๑.๓ พลตำรวจเอก ชาญ รัตนธรรม	เป็นอนุกรรมการ
๑.๔ นายวิชัย ธรรมชอบ	เป็นอนุกรรมการ
๑.๕ นายทวิชา หวังโสภา	เป็นอนุกรรมการ
๑.๖ นายทศพล รัตนวิจิตร	เป็นอนุกรรมการ
๑.๗ นางสาวชุตติคุณ กาญจนกันติ	เป็นอนุกรรมการ

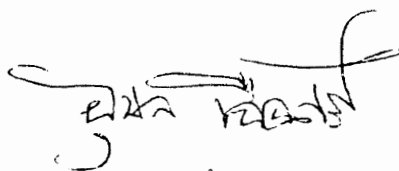
๒. คณะกรรมการได้แต่งตั้ง นางสาวชลธิชา มีแสง ผู้อำนวยการกลุ่มงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกาและสิทธิมนุษยชน สำนักกรรมการ ๒ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ทำหน้าที่ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๘๒ วรรคสาม

๓. ผลการพิจารณา

คณะกรรมการการการยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน วุฒิสภา ได้พิจารณาศึกษา ร่างพระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด พ.ศ. .... แล้ว มีความเห็น ดังนี้

ตามเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้บัญญัติไว้ว่า ในปัจจุบันประชากรของกรุงเทพมหานคร มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นและมีคดีเข้าสู่การพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรมเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ ดังนั้น เพื่อเป็นการแบ่งเบาปริมาณในงานคดีต่าง ๆ ของศาลแพ่ง ศาลอาญา ศาลแพ่งธนบุรี ศาลอาญานนทบุรี ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ และศาลอาญากทมใต้ ซึ่งจะทำให้การพิจารณาคดีของศาลดังกล่าวเกิดประสิทธิภาพ และรวดเร็วยิ่งขึ้น อีกทั้งเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนผู้มีอรรถคดีและผู้เกี่ยวข้องในการเดินทางไปศาล จึงเห็นควรยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนงเป็นศาลจังหวัด เพื่อให้มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งและคดีอาญาทั้งปวงที่อยู่ในเขตอำนาจ และจากการศึกษาสถิติต่างๆ จากเอกสารประกอบการพิจารณาของร่างพระราชบัญญัติแล้ว คณะกรรมการการการยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน วุฒิสภา เห็นว่าการเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมีเหตุผลเหมาะสมแล้ว

๔. คณะกรรมการการการยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน วุฒิสภา จึงขอรายงานผลการพิจารณาศึกษา ร่างพระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และ ศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด พ.ศ. .... ไว้พิจารณาต่อไป

(นายอุบล เอื้อศรี)

รองเลขาธิการคณะกรรมการการการยุติธรรม
และรักษาการเลขาธิการคณะกรรมการการการยุติธรรม

ภาคผนวก

สถิติจำนวนคดีค้างมา รับใหม่ เสร็จไป ค้างไป ของศาลทั่วราชอาณาจักร ประจำเดือน มกราคม - ธันวาคม พ.ศ. 2545

ศาล	คดีค้างมา					คดีรับใหม่					คดีเสร็จไป					คดีเสร็จไป ร้อยละ	คดีค้างไป				
	แพ่ง	ล้มละลาย	อาญา	ทหาร	รวม	แพ่ง	ล้มละลาย	อาญา	ทหาร	รวม	แพ่ง	ล้มละลาย	อาญา	ทหาร	รวม		แพ่ง	ล้มละลาย	อาญา	ทหาร	รวม
ศาลในภาค 1																					
แขวงพระนครใต้	3,577		556		4,133	13,784		3,787		17,571	11,592		3,981		15,573	71.75	5,769		362		6,131
แขวงปทุมวัน	480		225		705	1,900		3,673		5,573	1,774		3,715		5,489	87.43	606		183		789
แขวงพระโขนง	1,614		823		2,437	3,560		6,458		10,018	3,907		6,569		10,476	84.11	1,267		712		1,979
แขวงพระนครเหนือ	4,162		1,863		6,025	11,512		12,070		23,582	10,479		12,428		22,907	77.37	5,195		1,505		6,700
แขวงดุสิต	2,688		688		3,376	8,670		9,021		17,691	9,238		9,169		18,407	87.37	2,120		540		2,660
แขวงธนบุรี	750		591		1,341	2,713		6,117		8,830	2,569		6,243		8,812	86.64	894		465		1,359
แขวงตลิ่งชัน	671		410		1,081	2,592		5,850		8,442	2,604		5,946		8,550	89.78	659		314		973

(๑๒๒)

หมายเหตุ:ศาลแขวงพระนครใต้ ขอแก้ไขข้อมูลคดี ค้างมาแต่ พ.ศ. ก่อนในเดือน ม.ค. 45 จากคดีแพ่ง จาก 3,589 เปลี่ยนเป็น 3,577คดีอาญา จาก 544 เปลี่ยนเป็น 556 ทำให้คดีค้างไป พ.ศ. 44 ไม่ตรงกับคดีค้างมาใน พ.ศ. 45(ขอแก้ไขในเดือน ม.ค.)

ศาลแขวงธนบุรี ขอแก้ไขข้อมูลคดี ค้างมาแต่ พ.ศ. ก่อนในเดือน ม.ค.45 คดีอาญาจาก 592 เปลี่ยนเป็น 591 ทำให้คดีค้างไป พ.ศ.44 ไม่ตรงกับคดีค้างมาใน พ.ศ. 45 (ขอแก้ไขในเดือน ม.ค.)

ศาลแขวงดุสิต ขอแก้ไขข้อมูลคดี ค้างมาแต่ พ.ศ. ก่อนในเดือน ม.ค.45 คดีแพ่ง จาก 2,692 เปลี่ยนเป็น 2,688 ทำให้คดีค้างไป พ.ศ. 44 ไม่ตรงกับคดีค้างมาใน พ.ศ. 45 (ขอแก้ไขในเดือน ม.ค.)

ศาลแขวงตลิ่งชัน ขอแก้ไขข้อมูลคดี รับใหม่ คดีแพ่ง จาก 217 เปลี่ยนเป็น 218 ในเดือน ก.ค. 45 ทำให้คดีค้างไปในเดือน ก.ค. ไม่ตรงกับคดีค้างมาใน ส.ค (ขอแก้ไขในเดือน ส.ค.)

สถิติจำนวนคดีค้างมา รับใหม่ เสร็จไป ค้างไป ของศาลทั่วราชอาณาจักร ประจำเดือน มกราคม - ธันวาคม พ.ศ. 2546

ศาล	คดีค้างมา					คดีรับใหม่					คดีเสร็จไป					คดีเสร็จไป ร้อยละ	คดีค้างไป				
	แพ่ง	ล้มละลาย	อาญา	ทหาร	รวม	แพ่ง	ล้มละลาย	อาญา	ทหาร	รวม	แพ่ง	ล้มละลาย	อาญา	ทหาร	รวม		แพ่ง	ล้มละลาย	อาญา	ทหาร	รวม
ศาลในภาค 1																					
แขวงพระนครใต้	5,846		384		6,230	18,774		4,605		23,379	12,525		4,688		17,213	57.83	12,095		391		12,486
แขวงปทุมวัน	606		183		789	3,531		4,137		7,668	2,241		4,099		6,340	74.97	1,896		221		2,117
แขวงพระโขนง	1,269		712		1,981	5,318		7,279		12,597	4,600		7,293		11,893	81.58	1,987		695		2,685
แขวงพระนครเหนือ	5,195		1,505		6,700	15,886		14,989		30,875	14,240		15,042		29,282	77.93	6,641		1,462		8,103
แขวงดุสิต	2,120		540		2,660	10,998		8,923		19,921	8,987		8,927		17,914	79.33	4,131		536		4,667
แขวงธนบุรี	894		465		1,359	3,186		8,431		11,617	2,754		8,344		11,098	85.53	1,326		552		1,878
แขวงดุสิตชั้น	658		314		972	3,144		8,153		11,297	3,117		8,156		11,273	91.88	685		311		996

(ต่อ)

หมายเหตุ : ศาลแขวงพระนครใต้ ขอนแก่นใช้ข้อมูลคดี ค้างมาแต่ พ.ศ. ก่อนในเดือน ม.ค. 45 จากคดีแพ่งจาก 5,769 เปลี่ยนเป็น 5,846 คดีอาญา จาก 362 เปลี่ยนเป็น 384 ทำให้คดีค้างไป พ.ศ.45 ไม่ตรงกับคดีค้างมาใน พ.ศ. 46 (ขอนแก่นในเดือน ม.ค. 46)

ศาลแขวงพระโขนง ขอนแก่นใช้ข้อมูลคดีค้างมาแต่ พ.ศ. ก่อนในเดือน ม.ค. 45 จากคดีแพ่งจาก 1,267 เปลี่ยนเป็น 1,269 คดี (ขอนแก่นในเดือน ม.ค. 46)

ศาลแขวงดุสิตชั้น ขอนแก่นใช้ข้อมูลคดีค้างมาแต่ พ.ศ. ก่อนในเดือน ม.ค. 46 คดีแพ่ง จาก 659 เปลี่ยนเป็น 658 คดี (ขอนแก่นในเดือน ม.ค. 46)

ศาลแขวงดุสิตชั้น ไม่สามารถส่งรายละเอียดคดีในเดือนกันยายนมาได้เนื่องจากเครื่องคอมพิวเตอร์มีปัญหาทั้งระบบ จึงทำให้สถิติคดีขาดเคลื่อน

สถิติจำนวนคดีค้างมา รับใหม่ เสร็จไป ค้างไป ของศาลทั่วราชอาณาจักร ประจำเดือน มกราคม - ธันวาคม พ.ศ. 2547

ศาล	คดีค้างมา					คดีรับใหม่					คดีเสร็จไป					คดีเสร็จไป ร้อยละ	คดีค้างไป				
	แพ่ง	ล้มละลาย	อาญา	ทหาร	รวม	แพ่ง	ล้มละลาย	อาญา	ทหาร	รวม	แพ่ง	ล้มละลาย	อาญา	ทหาร	รวม		แพ่ง	ล้มละลาย	อาญา	ทหาร	รวม
ศาลในภาค 1																					
แขวงพระนครใต้	12,095		391		12,486	18,107		4,959		23,066	23,997		4,867		28,864	81.19	6,205		483		6,688
แขวงใหญ่บริบ	1,896		221		2,117	4,891		3,417		8,308	5,326		3,415		8,941	85.76	1,261		223		1,484
แขวงพระโขนง	1,987		698		2,685	7,368		7,761		15,129	4,872		7,754		12,626	70.88	4,483		705		5,188
แขวงพระนครเหนือ	6,841		1,452		8,293	23,984		14,867		38,833	18,299		14,513		32,812	69.60	12,526		1,806		14,332
แขวงดุสิต	4,131		536		4,667	9,894		7,615		17,509	11,953		7,461		19,414	87.55	2,072		690		2,762
แขวงธนบุรี	1,326		552		1,878	5,880		7,956		13,836	4,826		7,905		12,731	81.02	2,380		603		2,983
แขวงคลองชั้น	685		311		996	6,815		11,082		17,897	6,355		10,958		17,313	91.64	1,145		435		1,580

(๑๖)

หมายเหตุ : ศาลแขวงธนบุรีขอแก้ไขคดีรับใหม่เดือนมีนาคม 47 คดีแพ่งจาก 393 คดีเปลี่ยนเป็น 383 คดี (แก้ไขในเดือน เม.ย.47)